

Smogsime ašiai Europoje!

Taip pareiškė prez. Rooseveltas vakar kalbėdamas kongrese

Jis pagerbė sąjunginių valstybių — Britanijos, Rusijos, Kinijos vadus

WASHINGTON, sausio 7. — Prezidentas Rooseveltas vakar kalbėjo bendrame abiejų kongreso rūmų posėdyje.

Prezidentas padarė karo eigos apžvalgą, pranešė apie Amerikos galingąją karo gamybą ir reikė vilties, kad, nugalėjus ašį, pasauliui bus gražinta laisvė ir pastovta taika. Sakė, žmonija bus apdrausta nuo baimės ir vargo.

Prezidentas pareiškė, kad 1943 metai sąjungininkams bus palankesni, negu praėjusieji metai.

Atakavo japonus Lae bazėje

SĄJUNGININKŲ STABAS Australijoje, sausio 7. — Sąjungininkų vidutinio didumo bombonešiai ir koviniai lėktuvai atakavo japonų airdromą, N. Gvinejoj. Suskaldė keturias priešlėktuvinių patrankų pozicijas ir vieną airdrome stovintį bombonešį.

Sauszemio sąjungininkų kariuomenė susimeta užduoti paskutinį smūgį japonų liekanoms Sanananda srityje, šiaurinėje N. Gvinejoj. Bombonešiai ten atakuoja japonų paskutines pozicijas.

MASKVA. — Sovietų vadovybė praneša, kad viena rusų armija yra jau tik už 75 mylių nuo Rostovo.

CLEVELAND. — Mirė žymusis chirurgas dr. George Crile, 78 m. amž.

DAKAR PASILIKS SU SĄJUNGININKAIS

LONDONAS, sausio 7. — Prancūzų Vakarinės Afrikos generalgubernatorius Pierre Boisson atnaujino žadėjimus, kad Dakar tikrai pasiliks sąjungininkų pusėje. Jis sako, kad tuo klausimu yra linkęs susidėti su gen. Giraudo ir kovojančiųjų prancūzų jėgomis prieš ašį.

Gen. gubernatorius Boisson minėtą pareiškimą išleido, kai čia atvyko šiaurinės Afrikos ankštasis komisyonierius gen. Giraud.

Gen. gub. Boisson pareiškė, kad Vakarinės Afrikos kariuomenė, laivynas ir ork jėgos pilnai kooperuos su sąjungininkais.

1942 metais ašis tikėjosi karą laimėti, arba pralošti. Ji nelaimėjo. Ir turi būti kiekvienam aišku, kad ašis viską pralaimės, nes sąjungininkai visur daro žymią pažangą.

Prezidentas nurodė, kad 78-asis kongresas gal susilauks istorinės privilegijos padėti pasauliui nusikratyti visais žmonių engėjais.

Sąjunginių tautų galingoji karinė koalicija po karo pasidarbus neleistis atsiginkluoti Vokietijai, Italijai ir Japonijai, arba kitai kuriai valstybei, kuri stengsis peržengti dešimtąjį Dievo įsakymą — “Tu nepageidauti.”

Prezidentas pranešė, kad šandien Amerikos ginkluotasis jėgas sudaro apie 7 milijonai vyrų, kurių apie pusantro milijono veikia įvairiuose pasaulio frontuose.

Prezidentas pagerbė sąjunginių valstybių — Britanijos, Rusijos, Kinijos vadus — Churchillį, Staliną, Chiang Kaišeką. Jie visomis pastrangomis bendrai su Amerika darbuojasi ašį sukuldyti taip, kad ji daugiau negalėtų pakilti ir iš naujo pradėti kraujo sėjos.

Sakė, kad karo gamyboje 1942 metais Amerika atliko stebuklus. Anot prezidento, atšlekta “stebuklingoji” gamyba.

Šiais 1943 metais smarkiai smogsime ašiai pačioj Europoj, pareiškė prezidentas.

Prezidentas kvietė kongresą, kad jis tenkintų šandienien Amerikos karo vadovybę, kad ja pasitikėtų ir darbuotųsi už tautos vieningumą laimėti karą.

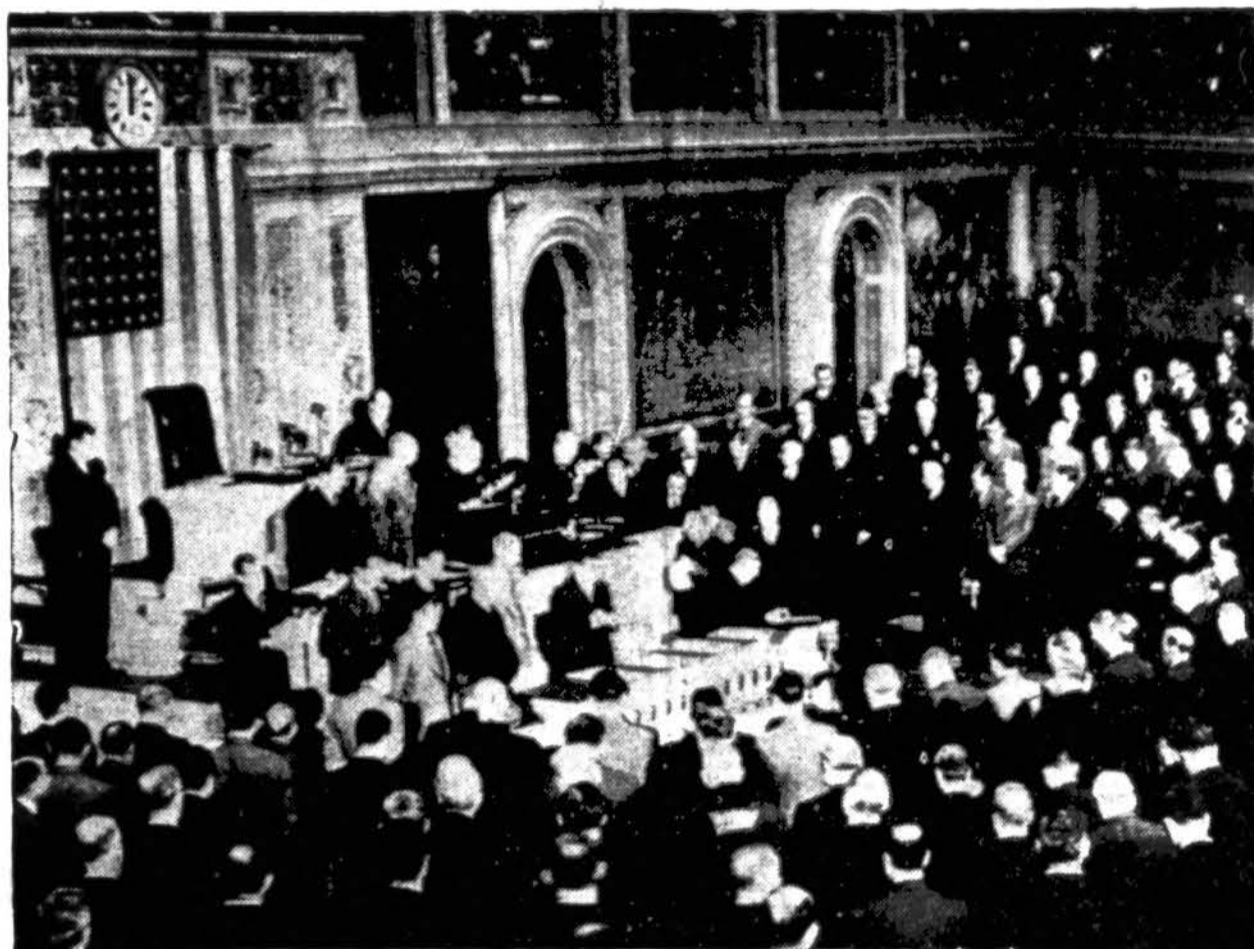
Sakė, kad kritika, jei ji paremta faktais, yra sveikintina. Bet kritika paremta tik spėjimais, be jokių faktų, yra piktas darbas.

Sintetinės gumos klausimas neišspręstas

WASHINGTON, sausio 7. — Prieš vienerius metus vyriausybė paskyrė 650 milijonų dolerių petrolejaus pramonei gaminti sintetinę gumą.

Sintetinės gumos gamybos reikalų pakomitetą pirmininkas senatorius G. M. Gillette (dem. iš Ia.) pareiškė, kad iki šio laiko tos gumos reikalų nieko neatsiekta.

KONGRESAS SUSIRINKO ŠOKIU: LAIMĖTI KARĄ

Susirinko 78-tasis kongresas. Posėdis pradėtas malda, kurią sukalbėjo Rev. James Shera Montgomery, House of Representatives chaplain. Tai yra pirmas kongresas, prezidento Rooseveltto valdymo metu, kur respublikonai ir Anti-New Deal demokratai turi daugumą.

Stalingrado fronte rusai per penkis dienas 20,000 vokiečių nukovė

MASKVA, sausio 7. — Rau donosios armijos vadovybė paskelbė, kad vidurinės Dono upės fronte šiaurinė ir pietinė rusų armijos, kurios veržiasi Rostovo link tikslu pasiekti tą miestą ir užduonyti vokiečių armijas, atsi-

Gal bus daugiau racijonuojamos kavos

WASHINGTON, sausio 7. — Kainų administracijos ofise patirta, kad J. A. Valstybėms tenka importuoti daug žaliosios kavos. Jei tas importas nebus kuo nors sutrukdytas, galimas daiktas, kad artimoj ateityje šalies gyventojams bus padidintas racijonuojamos kavos kiekis.

Šandien vienam asmeniui skiriama vienas kavos svaras kas penkios savaitės. Tai gana mažai. Reikia tikėtis, kad bus sulaukta daugiau. Tačiau tas neužtikrinta.

LONDONAS. — Iš Tunisijos pranešta, kad ašis atsiėmė iš britų strateginę kalvą už 15 mylių nuo Mateur.

WASHINGTON. — Kai kuriose šalies dalyse civiliniams trumpa mėso, sviesto ir kitų produktų. Žadama to visa parūpinti.

MELBOURNE. — Australijos lakūnai žvalgai praneša, kad Rabaul apylinkėse koncentruojamas didelis japonų laivynas.

ėmė daugiau miestelių ir sodų ir visu smarkumu pažangiuoja. Be to, rusai daro žymią pažangą ir Kaukazo fronte.

Keliomis valandomis anksčiau išleistam sovietų vado vybės pranešime pareikšta, kad Stalingrado pietuose ir pietvakaruose per penkių dienų kovas rusai apie 20,000 vokiečių nukovė ir apie 6,200 nelaisvėn paėmė.

Tokiu būdu Stalingrado fronte per šią ofensyvą jau 144,150 vokiečių nelaisvėn paimta.

Praešta, kad iš Kaukazo fronto daug vokiečių neštinasi Rostovo link, kad nepakliūti į spąstus, jei rusams pavyktų atsiimti Rostovą.

5,194 objektoriai yra stovyklose

WASHINGTON, sausio 7. — Patirta, kad iš milijonų vyrų, kurie klasifikuoti karo tarnybai, iki šioliai atsi-rado tik 6,277 draftui objektoriai, tai yra tie, kuriems sąžinė neleidžia dalyvauti žūtbūtinėse kovose.

Iš tų objektorių 5,194 yra paimti į stovyklas ir ten dirba visokius viešuosius darbus. Kitų daugelis yra savanoriai pasidavę įvairiems medikaliniams išbandymams, kad nors tuo būdu prisidėti prie karo laimėjimo.

MASKVA. — Pravoslavų Kalėdas minėti čia daugiau cerkvių atidaryta.

Britų submarinas nuskandino ašies didelį transportą

LONDONAS, sausio 7. — Britų admiralitetas paskelbė, kad Viduržemio jūroj britų submarinas nuskandino didelį ašies transportą ir torpedomis pataikytą dviem kitiems laivams.

Su transportu susidūrta netoli Sicilijos. Plaukė Afrikos link, kai į jį paleista keletas torpedų ir trimis pataikytą.

Be to, britų submarinai apšaudė Italijos ir Graikijos pakraščius. Vienur ir kitur ašiai sukelti nuostoliai.

WASHINGTON. — Farmų grupė reikalauja, kad žemės ūkio darbininkai nebūtų imami karo tarnybon.

KUBISEVAS. — Grįžo U. S. ambasadorius Rusijai adm. Standley.

Gubernatorius Green pataria mažinti valstybės išlaidas

SPRINGFIELD, Ill., sausio 7. — Vakar atidarius Illinois legislatiros sesiją, gubernatorius Green jai įteikė savo pranešimą ir eilę įvairių pasiūlymų.

Paiški, kad valstybės iš-das turi apie 60 milijonų dolerių išteklių, kurs surinktas daugiausia iš žmonių sukolektuotais vadina-mais “sales” taksais. Prieš atidarysiant sesiją tad demokratai atstovai nusprendė ne vien budėti, kad tas išteklius izde kaip nors ne-

Vokiečiai bijo dar didesnių atakų Rusijos fronte — Juodosios jūros šone

Yra žinių, kad tarp vokiečių kareivių reiškiasi sąjudis, maištai

LONDONAS, sausio 7. — Iš Stokholmo praneša, kad vokiečiai bijo dar didesnės ir platesnio apėmio rusų ofensyvos šiaurinio Kaukazo ir Juodosios jūros frontuose.

Patys vokiečiai iš Berlyno per radiją praneša, kad rusai susimeta ofensyvon ir Tuapse — Novorossiisko srityje. Novorossiisk yra Juodosios jūros uostas Kaukaze.

Japonų krovinis laivas sudaužytas Aleutians

WASHINGTON, sausio 7. — Laivyno departamentas paskelbė, kad Amerikos bombonešiai nuskandino japonų krovinį laivą Aleutians vandenys ir bomba dar kitam laivui pataikė.

Amerikiečių akcija Aleutians tad iki šioliai 14 japonų laivų nuskandino, 6 kiti, regis, taip pat nuskandinti ir 31 laivas sugadintas.

Norvegai hitleristai bus išteisėti

LONDONAS, sausio 7. — Norvegų vyriausybė ištrėmė paskelbė karališką dekretą, kuriuo po šio karo visi Quislingo partijos nariai, kurių yra apie 30,000, bus išteisėti — bus panaikinta jų tautybė ir iš jų atimtos visos civilinės ir pilietinės teisės visiems laikams arba ilgiems metams.

Tas bus bausmė už susidėjimą su naciais prieš teisėtą norvegų karališką vyriausybę.

Iškeliamas antrojo fronto klausimas

LONDONAS, sausio 7. — Apsistojus sąjungininkų žygiams šiaurinėj Afrikoj čia ir vėl keliamas antrojo fronto klausimas. Tai daro radiškai ir jų spauda.

Seniau keliami antrojo fronto reikalavimai buvo nustelbti sąjungininkų įsiveržimu prancūzų Afrikon. Sakyta, kad iš Afrikos bus sukeltas antrasis frontas.

Tas neįvyko. Tad dabar susimeta vėl šaukti už antrojo fronto atidarymą.

Iš neutralinių šaltinių su-zinoma, kad Juodojoj jūroj rusai turi dar ir geroką karo laivyną, kurio naciai neįstengė sunaikinti. Tas laivynas, sakoma, gali visiškai netikėtai smogti prieš vokiečius jūros pakrantėmis.

Stokholme pareiškia ma, kad Kaukazo fronte ir pietinėj Rusijoj vokiečiams pavojus kas valanda didėja.

Iš Romos per radiją taip pat pripažįstama, kad ašis Rusijos fronte turi didelių nuostolių, ypač Kaukazo ir Dono upės frontuose.

Daily Express iš Stokholmo padėjo žinią, kad Kaukazo fronte maištus kelia ne tik vengrų ir slovakų kariuomenės, bet ir patys vokiečių kareiviai. Sakoma, jie ten prastai maitinami ir prasto oro kamuojami. Bijo, kad rusai jų neatkirstų.

Bizerte paėmimas bus sunkus darbas

LONDONAS, sausio 7. — Viceadm. Emile de Muselier, kurs 1942 metais atsistatydino iš prancūzų laivyno komisyonieriaus vietos, pareiškia, kad Bizerte bazės, Tunisijoje, paėmimas bus nepaprastai sunkus darbas.

Nuo 1934 iki 1936 metų Muselier buvo Bizerte laivyno bazės viršininku ir jis žino ten daug apsaugos paslapčių.

Anot jo, Bizerte yra 18 colinių patrankų, kurias galima sukurti į visas puses. Bazė apsaugota tankiais kul kosvaidžių lizdais. Apylinkės išraižytos apkasų tinklu. Bazė iš sauszemio tankams neprieinama.

Iškeliamas antrojo fronto klausimas

LONDONAS, sausio 7. — Apsistojus sąjungininkų žygiams šiaurinėj Afrikoj čia ir vėl keliamas antrojo fronto klausimas. Tai daro radiškai ir jų spauda.

Seniau keliami antrojo fronto reikalavimai buvo nustelbti sąjungininkų įsiveržimu prancūzų Afrikon. Sakyta, kad iš Afrikos bus sukeltas antrasis frontas.

Tas neįvyko. Tad dabar susimeta vėl šaukti už antrojo fronto atidarymą.

PLATINKITE “DRAUGĄ”

IŠ DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO

Parapijų darbuotė ambulanso nupirkimui Raud. Kryžiui

Bina sekmingai. Zemiau telpa kolonijų aukotojų sąrašas.

Sv. Petro parapijos: Sv. Petro dr-ja \$100, F. Gedvila \$10, Geo Alger \$10. Po \$5.00: J. Prunskėvičius, R. Hicks, A. Yuozūnas, A. Tumosa, J. Alkevičius, J. Apolkskis ir V. Yurgelaitis; Vaitkūnas \$3, J. F. Ferris \$2, H. Johnson \$1, S. Pearson \$1, Bulten ir Senkus po 50c.

Sv. Jurgio parapijos: Sv. Jurgio dr-ja \$100, Petras, Kazimiera Barkauskai \$10, J. Usoris \$5, Seirijų šeima \$5, S. Bukšaitė \$2, J. Brinza \$2, A. Balk \$1, A. Adomovich \$1, J. Stalik \$1, E. Vilkelis \$1, A. Czyk \$1, A. Palukienė \$1, A. Yuodsnukaitė \$1.

Sv. Antano parapijų kun. I. F. Boreišio pastangomis buvo paskirstyta aukų rinkėjai aplankyti po 25 šeimas. Kai kurie jau yra baigę darbą. Kun. I. F. Boreišio ir P. Grybo rinkliavoje aukoję: Master Tool and Die A. J. Stark \$100, B. A. Mogolis \$20, Red Arrow lietuvių sodės išdirbystė \$15, K. Mogolis \$10, A. Mogolis \$10, J. Miškinis \$10, F. Praston \$10, S. June \$3, V. Bakšnis \$2, A. Akawitz \$2, K. Snabis \$1, A. Nakas \$1, K. Brazis \$1, L. Vinalis \$1, A. Dambroski \$1, P. Andrijauskas \$1, V. Mišukaitienė \$1.

P. Yarmokas, J. Zaliagiris surinko: Sv. Antano dr-ja \$25, J. Zaliagiris \$10, M. Naviekas \$10, J. Puronas \$10, P. Yarmokas \$5, V. Gelumbauskas \$5, Ph. Lewis \$5, F. Danelkevičia \$5, Jurgis Marė Majauskai \$5, J. Tamošiūnas \$5, A. Virbelienė \$5, A. Ambrose \$5, M. Virbickienė \$5, J. Našlėnas \$2, D. Mikalauskas \$2, V. Garkauskas \$2, A. Baužys \$2, K. Vinslov \$2, V. Gudžiūnas \$2, J. Laucius \$2, A. Bagdonas \$2, P. Bolunas

\$1, P. Virbickas \$1, J. Leskis \$1, P. Morkūnas \$1, J. Šupes \$1, F. Yarmokas \$1, M. Vaškevičia \$1, M. Burda \$1, J. Vaitėkus \$1, P. Zagas \$1, M. Čirikas \$1, A. Wilson \$1, V. Stirna \$1, J. Biskelionis 50c.

Sekantį penktadienį tilps kitų rinkėjų vardai. Vajus dar tęsiasi. Prašomi visi darbuotojai pasidaruoti. Kiek rinkėjai yra pranešę, tai aukų rinkimas visur randa pritarimo. Geraširdžiai lietuviai remia Raudonojo Kryžiaus kilnius darbus.

Kas kiek galėdamas prisidėkite su auka. Visų aukotojų vardai bus priduoti R. Kryžiui.

Bendro kom. nat. rašt.

Žinių žinėlės

Naujų metų belaukiant Juozo ir Petronės Tumų sūneliui kun. I. Boreišio suteiktas Krikšto Sakramentas Sv. Antano bažnyčioje. Vardas duotas Edvardas. Kūmais buvo J. Marko, V. Aleksy-nas. Vakare būrelis svečių linksmam Naujus Metus sulaukė. J. Tumas yra gabus scenos mėgėjas, daug veikalų Detrote vaidinęs.

Veikėja Anelė Ambrasienė Moterų Sąg-os 64 kp. vardu savo namuose buvo surengusi pramogėlę, kad uždirbus kelis dolerius kuopos naudai. Pelnyta, bet galima buvo pelnyti daugiau, jei visos narės būtų supratusios svarbą.

Juozas Cress-Krasauskas daug yra pasidarbavęs lietuvių reikalams: vaidinimo, spaudos platinime, draugijose kai gyvena Toronte. Kinadoj. Gražią darbuotę rodė ir Detrote. Bet darbo nepatogios valandos viską sutrukdė. Bet tikisi, kad ne po ilgo darbo valandos pasikeis ir vėl padės visame darbuotis. Dabar, atnaujines "Drągo" prenumeratą, sako viską, ką tegalys — tik pasiskaityti naujų žinių iš pasaulio judėjimo.

KARALIŲ KARALIAUS SOSTAS

Aušros Vartų lietuvių parapijos bažnyčios, Buenos Aires, Argentinoje, Pietų Amerikoje, didysis altorius. Kun. Jono Jakaičio, MIC., pastangomis begalo daug šiaurės Amerikos žmonių prisidėjo prie šios bažnyčios pastatymo ir didžiojo altoriaus įrengimo.

Lietuvos Dukterų dr-ja sausio 10 d. rengia Lietuvių salėje vakarą. Tai bus metinis dr-jos parengimas. Bus atvaidinta drama "Karės Metu". Veikalas pritaikintas šioms dienoms. Vaidins gabūs scenos mėgėjai. Pamar-gininimui programos dainuos vietos dainininkai-kės. Dalyvauja moterų Civilian Regiment uniformose. Programa prasidės 6 val. vakare. Pusė pelno skiriama parapijų vajui Raud. Kryžiaus naudai.

Liet. Dukterų dr-jos šių metų valdyboj yra: P. Medonienė, pirm., A. Salus, pagalbininkė, M. Salasevičienė, nut. rašt., O. Kasevičiūtė, fin. rašt., O. Kremblienė, iš dininkė. Valdybe veikli.

Moterų Sąjungos 54 kuopa veikia

Metiniame susirinkime plačiai svarstyta katalikų rink-

liava Raudonajam Kryžiui. Nors jau 1942 m. sąjungietės yra aukojusios tam tikslui, bet ir vėl nutarta prisidėti prie šio garbingo darbo. Prisidėdamos prie Sv. Jurgio parapijos skyrių, tuo jau išrinko atstoves: R. Valatkevičienę, O. Kremblienę ir M. Kasevičienę rinkti au-

DR. VAITUSH, OPT.

Mažo 20 metų praktikiškoms nauj garantuotoms optometricaly Akių Specializacija. Pilenyvinas akių lęšpūpa, kurią sūti prieštatini galvos skaudėjima, svagimo, akių aptemimo, nervuotimo, skaudama akių keršū, atitai-ko trumparegystė ir toliaregystė. Prirengia teisingai akinius. Visuotė stitistikmone egzaminavimas dromas su elektra parodančia ma-žiausias klaidas. Specialė styda atkreipiama į mokyklos vaikita. Kreivias akyl stitistikmone. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Ne-dėlioj pagal sutartį. Dangely atitiktikm akys atitaino-mas be akinis. Kalnos pigias kaly-pirama.

4712 South Ashland Av. Phone: YARDS 1373

Jaunuoliai, kurie nepriimami karo aviacijos skyrius iš prieštatis spalvų herėgėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs Apsimui išgydyti.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRginia 0036 Residencijos tel.: BEVERly 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniai pagal sutartį

Res. 6958 So. Talman Ave, Res. Tel. GROvehill 0617 Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtind. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Rd.

Tel. YARDS 5921. Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

kas. Taipgi tam tikslui buvo surengtas "buncopino-chle". Aukojusių sąjungiečių vardus paskelbsime kai užbaigsime darbą.

Nauja 54 kuopos valdyba

Nauja valdyba 1943 met. užims vietas 10 sausio. Dv. vadas kun. J. B. Čižauskas, pirm. J. H. Medonienė, vice pirm. M. Kasevičienė, finansų rašt. R. Valatkevičienė, prot. rašt. E. Kerutienė, izd. O. Petrauskienė, izdo globėjos O. Jakubiniene ir B. Janauskienė, tvarkdarė V. Marozienė, koresp. M. Kasevičienė, indų globėja A. Baronienė, jaunam globėja O. Jakubiniene, knygų prižiūrėtojos E. Paurazienė ir O. Kratavičienė, daktaras kvot. J. Jonikaitis, Federacijos atstovės O. Kratavičienė ir Savickienė.

Sąjungietėms 54 kuopos pranešu, kad susirinkimai bus laikomi kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio. 1943 m. pirmutinis susmas įvyks 10 sausio Sv. Jurgio parapijos salėj. M.M.K.

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Pritaikiu akinius atsakingai ir už prienamą kainą.

JOS. F. BUDRIK
KRAUTUVEJĖ
3241 So. Halsted St.

TELEFONAS:
Calumet 4591
DEL RADIO PATAISYMO —
šaukite YARDS 3088.

VICTORY HOSPITAL

Po nauja vadovyste.
828 W. 35th PLACE
Phone YARDS 2223
24 val. patarnavimas

Būnant namie ar darbe galite gauti gydymo patarnavimą lankant mūsų ligoninės klinika. Kliniko valandos nuo 2 val. popiet iki 8 val. vak. Šis patarnavimas teikiamas nužemintomis kainomis.

Pilnai įrengtas Medicinos Departamentas gydyti visokių ligų — smarkių ir ligalinkių.

Pilnai įrengtas Chirurgijos Departamentas, kur svarbiai ir masines operacijas atlieka atakomangi Chirurgai-Daktarai.

Pilnai įrengta Physiotherapy Departamentas prikaityti Diathermy, Ultra Violet Ray, Sinusoidal ir kitus moderniskus metodus gydymo.

Pilnai įrengtas X-Ray Departmentas daktarams ir pacientams.

Nė vienam vežtam ligonini nebus atstenta, dėl stoko pinigų. Geriausias gydymas ir prieštatis. Gausi link mokescių, susitarime. Šad šūy jums be pasotėjimo.

KALBAM LIETUVISKAI

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. Sekmad., Trečiad. ir šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.

REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 7868

Tel. CANal 0257
Res. tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Londone lietuvių padėtis nelengva

(LKFSB). — Ir Anglijoje dėl karo šiemet daug ko trūksta. Londono lietuvių klubonas Dr. Matulaitis rašydamas laiską pažįstamiems USA pridėjo šiuos žodžius: "Norėčiau su Kalėdų sveikinimais idėti jums plotkelių, bet šiemet to negaliu padaryti".

Beckas serga džiūva

(LKFSB). — Lenkijos užsienio Reikalų buv. min. pulk. Beckas, prie kurio Lietuvai buvo pasiūstas ultimatumas, dabar, kaip praneša Amerikos laikraščiai, esąs Vokietijoje. Jisai sergąs sunkia tuberkuliozės forma ir esąs uždarytas viename Bavarijos koncentracijos lageryje.

PRADEKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

dėl 1943

SUPREME SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

DABARTINE DIVIDENTŲ RATA 4%

1751 W. 47th Street

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. STRIKOLIS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARDS 4787 Namų tel. PROspect 1980

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniai, Ketvirtadieniai ir Penktadieniai
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P.M.

3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniai, Trečiadieniai ir Šeštadieniai
Valandos: 8 — 8 popiet.

Tel. YARDS 2246

DR. G. VEŽELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Seređoj pagal sutartį.

Telefonas HEMlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.

OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9; o nedėliomis pagal sutartį.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210 Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepama — šaukite KEDzie 2868

VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir., 6 iki 9 vak.; Penkt., Šeštad. 8:30 iki 9:30 vak. Sekmadieniais pagal susitarimą.

Gražiausia žmogaus savybė yra gebėjimas mylėti ir tuos, kurie jį persekioja. (Marcus Aurelius).

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokitės jas, leiddami išpažinti šiuo moderniausia metodu, kurio regėjimo mokslas gali suteikti

50 METAI PATYRIMO prižiūrime akinius, kurie pašalina visą akių įtempimą.

Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue

Kampos 18-tos telefonas: CALumet 0822 (Chicago) OFISO VALANDOS: Kadidien 9:30 a.m. iki 5:30 p.m. Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a.m. iki 7:00 p.m.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 Metų Patyrimo

Tel.: YARDS 1859 Pritaiko Akinus. Kreivias Akis Ištaiso.

Otisas ir Akinų Dirbtuvė. Kampos 34th Street

Valandos: nuo 10 iki 4; ir 6 iki 8 Trečiad. ir Sekmad. pagal sutartį.

ADVOKATAS
WHITNEY E. TARUTIS
ADVOKATAS

Centrinis Ofisas: 3133 S. HALSTED ST. (Lietuvių Auditorijoje)

Valandos: nuo 1-mos iki 8-tos valandos vakare. Telefonas: CALumet 6877 134 N. LA SALLE ST. Room 2014 Tel. STATE 7572

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn Street Room 1230

Ofiso Tel.: CENTRAL 1824

Valandos: 9 ryto iki 4 popiet, o kitomis valandomis pagal sutartį.

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street

Valandos: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30 Pirmadieniai — tik 2-4. Sventadieniai — 11-12.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue

LIGONIUS PRIMA: Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave. (2-tros lubos)

Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:50 val. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieng

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas: PROspect 6737 Namų telefonas: VIRginia 2421

Kas laisvą brangina, tas perka War Bonds. Didžiausiuose gyvenimo kriziuose pirmutinis dalykas — nenusimink. (Hiltz). "Darbai parede meilės jėgą" (Goethe).

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

LAST TIME I PLAYED WITH HARRY I TOOK ENOUGH JACK OFF HIM TO BUY TWO CHICKEN DINNERS. A BOX OF CANDY FOR MY WIFE AND HAD SOME LEFT — I BOUGHT HARRY ONE OF THE CHICKEN DINNERS — IT HURT ME TO TAKE HIS MONEY.

HAW - HAW - LISTEN TO THAT - "IT HURT HIM" - HO - HO - YOU LUCKY STUFF. YOU MUST BE IN PAIN ALL THE TIME.

I'LL BET HE TRIED TO SPRINKLE POISON ON HARRY'S CHICKEN, TO KEEP HIM FROM EVER GETTING HIS MONEY BACK.

THAT GUY WOULD SWIPE THE SIGN OFF A BLIND MAN - C'MON, LET'S GET STARTED. C'MON, LUCKY - GET TORTURED

LAISVOJI TRIBUNA

TAUTINĖS TARYBOS REIKALU

Keli žodžiai dėl V. Širvydo pasiaiškinių

Nieks neginčija teisės V. Širvydai nei kitiems teisėta kritikuoti L. T. Tarybą, nes aš jogu pats savo atsakyme V. Širvydai įsakmiai pabrėžiau, kad L. T. Tarybos nariai į "neklaidingus Tautos vadus" nepretenduoja. Bet skelbti melą ir tai vadinti "teisėta kritika" palieku malonumą autoriumi. De gustibus non est disputandum... Tiesa, Simutis ir Vaičiulaitis tarybų veiklą kritikavo, bet nei vienas nei antras melo neskelbė. Bergždziai tad V. Širvydas bando save teisingai dangstyti svetimomis plunksnomis bei nuopelnais. Kai dėl priekaišto, kad tarybos įkūrėja, Lietuvos Piliečių Sąjunga neįstengė visų sutraukti tai galiu pareikšti, kad kurdami tarybą darėm pastangas visus sutraukti. Kalbant konkrečiai dėl V. Širvydo išvardintų asmenų galiu pasakyti sekantį:

1) Kapitonas Povilas Labanuskas ne tik kad buvo pritrauktas, bet jis net labai daug pastangų padėjo pačiai L. T. Tarybai įkurti. Lietuvos Piliečių Sąjunga net specialiai jį pakvietė iš Kalifornijos ir jo kelionės išlaidas iš savo menkų išteklių apmokėjo. Jis ir dabar bendradarbiauja, bet dėl sunkių gyvenimo sąlygų (stu dijos ir darbas) ir tolimo atstumo savaime suprantama jam sunku artimesnį kontaktą palaikyti.

2) Kai dėl Tūbelienės tai mano žiniomis ji buvo kviečiama. Pas ją net asmeniškai ir specialiai tuo reikalu lankėsi Pranciškonų provinciolas kun. Vaškys ir redaktorius S. Gabaliauskas. Ir jeigu ji pati atsiskė, tai turbūt ir V. Širvydas pripažins, kad nepatogu yra džen telmenams traukti prievarta moterį ten kur ji pati nenori eiti. Jog pats Širvydas pabrėžia, kad anot New York Times korespondento, Walter Duranty ji yra stebėti

nos politinės išminties moteris. Tuo atveju juo labiau tokios moters politinė veikla laisvė tenka respektuoti.

3) Kapitonas V. Kuizinas buvo kvieistas ir jo atsakymu laiškas aiškiai atvaizduoja jo nusistatymą bei norą bendrai dirbti. Tam jokie papildomi komentarai nereikalingi.

4) V. Abraitis yra Amerikos pilietis ir nors ir yra puikus vyras ir geras lietuvis, bet dėl viršminėtos priežasties negalėjo būti Lietuvos Piliečių Sąjungos nariu.

Konsulai stropiai sąrašus sekė ir teko braukti net tuos dėl kurių pilietybės kilo mažiausių abejonių.

Kai dėl komp. Žilevičiaus ir Yčienės tai jei jų adresai tuo metu konsulatams buvo žinomi ir pilietybės klūčių nebuvo tai jie turėjo būti rajoninių Lietuvos Piliečių Sąjungos organizatorių pulk. Griniaus ir red. Gabaliausko kvieisti, kurių rajonuose jie gyveno.

Kai dėl L. T. Tarybos posėdžių tai tikrai jų buvo ne du, kaip Širvydas tvirtina, bet žymiai daugiau. Generalinis L. T. Tarybos sekretorius, kuris posėdžių protokolus surašo, reikalui esant galėtų Širvydą painformuoti apie posėdžių skaičių ir jų datas.

V. Širvydas apgailestauja, kad aš neturiu kun. J. Prunskio žurnalistinių gabumų ir apie savo darbus spaudoje nei burbt. Ką padarysi ne visus Dievas vienodais

gabumais apdovanoja. Ir aš dėl kai ko galiu apgailestauti... Bet kas lietuvių spaudą skaito ir net pretenduoja spaudos apžvalgas daryti, tai tas rods turėtų žinoti ir be "spelinimo" kas ką rašo. Mano nuomone visą esmę sudaro pati idėja, o ne atskiro asmens pavardė. Reklamos neieškau, tai kur galiu tai vengiu kišti savo aš.

Be to jeigu jau V. Širvydas viešai kaltina, kad aš lietuvių spaudoje apie savo žygius nei burbt, tai galiu V. Širvydai pasakyti, kad kas yra skelbtina, tai tas ir buvo savo laiku paskelbta. Gaila, kad V. Širvydas nepėjo ar nenorėjo matyti. Jog visai neseniai lietuvių spaudoje tilpo pareiškimai viso pasaulio žydų vado dr. Wjse ir kongresmano Joseph Talbot, kuriuose abu žymūs mokslo vyrai ir žymūs politikai viešai pasisakė už Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę. Nejaugi V. Širvydas taip akyliai lietuvių spaudą sekdamas minėtų pareiškimų nepastebėjo. Nors ir žurnalistinių gabumų neturėdamas galiu pareikšti, kad abudu pareiškimai priklauso šio straipsnio autorius plunksnai.

Baigiant šios kelias žodžius atrodą, kad prieš kaltinant kitus ir klaidingais priekaištais kuriant "teisėtą kritiką" ar nevertėtų V. Širvydai rimčiau susipažinti su visa padėtimi, tada bus žymiai aiškesni visi faktai ir nereikės nei L. T. Tarybos raštinės durų ieškoti tikrai tiesai atrasti.

Dr. P. Vileičis

Tik patvara veda į tikslą. (Schiller).

Be kentėjimo laimingumas būtų vėjas, kurio nepajustų žmogaus veidas.

Buvo susirinkę Lietuvos dailininkai

(LKFSB). — Pereitų metų pabaigoje buvo atgaivinta oficialiai iki tol neveikusi dailininkų sąjunga. Dailininkų sąjungos sušauktama nepaprastame susirinkime dalyvavo 70 asmenų. Susirinkimo pradžioje buvo pagerbti keturi bolševikų nužudyti sąjungos nariai. Naujon valdybon išrinkta: pirmininku Ad. Staneika (buv. pasiuntinybės patarėjas), vicepirmininku Ant. Zmuidzinavičius, sekretoriumi Rūkštelė, išdininku Janušas ir turto globėju Valius (iki šiol buvęs pirmininku). Ryšium su pasiūlymu sąjungos centro perkelti Vilniui, vienbalsiai nutarta praktikos sumetimais jį ir toliau palikti Kaune. Pažymėtina, kad na ciai nenukentė nė prie dailininkų sąjungos neprikisę sa vo okupacinių rankų: gener.

Lietuviai Aliaskoje

(LKFSB. — USA dalyje, kuri arčiausiai prisiglaudžia prie Sibiro ir Japonijos. Aliaskoje yra keletas dešetų lietuvių. Kaikurie tarnauja kariuomenėje, kiti gi dirba prie valdžios darbų ar prie gelžkelio. Šiaip jau lietuviai Aliaskoje daugiau dirba anglių ar aukso kasyklose. Darbas ten sunkus, bet gali uždirbti ir po 12 dolerių per dieną. Vienas lietuvis turi pelningą darbą Aliaskoje gyvenančio graiko užiegos name.

komisarar von Renteln pareiškė, kad pirmininkas turėsiąs dailininkų sąjungą tvarkyti "vado principu".

Hitleris pakeitė ašies vadą Tunisijoje

STOKHOLMAS, sausio 7. — Iš Berlyno pranešta, kad ašies jėgų Tunisijoje vadas vokiečių leit. gen. Nehring atšauktas ir jo vietoje paskirtas pulk. gen. von Armin. Kalbama, kad gen. Nehring, rasi, pasilikis Tunisijoje gen. von Armino pavaduotoju.

Kaip atleidimas yra kilnios dvasios ženklas, taip kerštas yra žvėriškos dvasios ženklas. (Pitakas).

Kas gerai gyvena — ilgai gyvena. (Du Bartos).

Kur yra meilė ir ištikimybė, ten susituokusieji ramiai gėrisi namų gyvenimu ir džiaugsmis. (K. Žiburys).

Nėra garbė turtingam mirti. (Carnegie).

Gražumas yra pirma dovana material. Ji pirma ją gavo nuo jos. (Mērė).

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

ON SALE AT YOUR POST OFFICE OR BANK

BUSINESS SERVICE

VĒLIAVOS IR SERVICE VĒLIAVOS
GEO. LAUTERER CO.
165 W. MADISON ST.
RAN. 2385
FLAGS - BANNERS - BADGES

ACHING-STIFF SORE MUSCLES

For PROMPT relief—rub on Musterole! Massage with this wonderful "COUNTER-IRRITANT" actually brings fresh warm blood to aching muscles to help break up painful local congestion. Better than an old-fashioned mustard plaster! In 3 strengths.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFAYETTE 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad'ir Ketvirtad. vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

DIRBTUVEJE DARBININKAI REIKALINGI
Patyrimas nereikalingas.
Gera mokestis, nuolatiniai darbai.
SHERMAN KLOVE CO.
3331 W. 47th St.

VYRAI PACKING HOUSE DARBAMS
72% c į valandą minimum.
GERI DRESSING RMS., CAFETERIJA, IR TRANSPORTACIJA.
ATSISAUKITE Į EMPLOYMENT OFFICE:
4648 S. Western Ave.

REIKIA VYRŲ
Gera apmokami darbai. Patyrimas nereikalingas. Puiki progą įsidirbti.
100 NUOS. KARO DARBAI
2743 W. 36TH PLACE

WAREHOUSE LABOR
Gera mokestis ir darbo sąlygos. — Matykite Superintendent.
MIDLAND WAREHOUSE
2415 W. 15th Street

PAPER HANDLERS
Patyrę prie popieros rulių.
MOHAWK TABLET CO.
4343 S. Ashland Avenue

HELP WANTED — MOTERYS
MERGINOS reikalingos skirstymui darbas lankstomuo popieros bakų dirbtuvėje.
IMPERIAL BOX CO.
1566 W. Carroll Ave.

MERGINOS — prie lengvų dirbtuvės darbų. Patyrimas nereikalingas. Labai idomus darbas. Dieną ir naktį shiftai. 40 centai į valandą mokama linke mokytina. Greitas įsidirbimas. Kreipkitės į —
PLASTIC BINDING CORP.
732 S. Sherman St.

OPERATORĖS
Patyrimas prie sewing, zig-zag ir single needle mašinų. Naujausias ir greičiausias mašinos. Laikas ir pusė mokama už šeštadienius iki 5 val. popiet. Pirmos klasės operatorės gali užsidirbti nuo 50 iki 75 centų į valandą, ekstra bonai mokama.
AMERICAN MAID CO.
847 W. Jackson Blvd.

MERGINOS reikalingos skirstymui darbas lankstomuo popieros bakų dirbtuvėje.
IMPERIAL BOX CO.
1566 W. Carroll Ave.

MERGINOS — prie lengvų dirbtuvės darbų. Patyrimas nereikalingas. Labai idomus darbas. Dieną ir naktį shiftai. 40 centai į valandą mokama linke mokytina. Greitas įsidirbimas. Kreipkitės į —
PLASTIC BINDING CORP.
732 S. Sherman St.

OPERATORĖS
Patyrimas prie sewing, zig-zag ir single needle mašinų. Naujausias ir greičiausias mašinos. Laikas ir pusė mokama už šeštadienius iki 5 val. popiet. Pirmos klasės operatorės gali užsidirbti nuo 50 iki 75 centų į valandą, ekstra bonai mokama.
AMERICAN MAID CO.
847 W. Jackson Blvd.

HELP WANTED — MOTERYS
MERGINOS reikalingos skirstymui darbas lankstomuo popieros bakų dirbtuvėje.
IMPERIAL BOX CO.
1566 W. Carroll Ave.

FACTORY MOTERIS ar MERGINA reikalinga atlikti rankomis siuvimo darbus. Atsiskaitė į Room 1504
J. B. CARROLL HAT CO.
65 E. South Water St.

MERGINOS — prie lengvų dirbtuvės darbų. Be patyrimo 45 centai į valandą, pradėjant
KROLL BROS. CO.
1801 S. Michigan

TARNAUTĖS ir VALYTOJOS reikalingos Nuolatiniai naktiniai darbai.
CHICAGO ATHLETIC ASSN.
12 S. Michigan

MOTERIS ar MERGINA reikalinga prie abelno namų darbo. Vienas tik šeiminis. Valandos nuo 11 ryto iki 3 popiet. SUPERIOR 0933

DIRBTUVEJE DARBININKAI REIKALINGI
Patyrimas nereikalingas.
Gera mokestis, nuolatiniai darbai.
SHERMAN KLOVE CO.
3331 W. 47th St.

LAUNDRY HELP
PRESS OPERATORĖS — PLAT WORK PROSYMIU MERGINOS, MACHINE MAKERS, SORTERS, PLINGO AT, TRIMMINGS, VALAN, DOMS DARBAS, PATYRIMAS NEREIKALINGA UNIJOS MOKESTIS — 5 DIENOS Į SAVAITĘ.
KENNEDY LAUNDRY CO.
11236 Forrestville Ave. PUL 2929

MERGINOS MOTERYS
Nuolatiniai darbai, lengvi dirbtuvės darbai. Kreipkitės į —
STANDARD COIL PRODUCTS CO.
4910 Bloomington Ave.

SCRIBWOMEN
Naktinis darbas 11 val. vakaro iki 7 val. rytas. Gera mokestis ir valgis.
TRIANGLE RESTAURANT
225 S. Wabash Avenue

MOTERIS reikalinga prižiūrėti 2 vaikūlius. Paprastas virtimas. Skaititi nereikia. Yra kiti turnautųjų. Suvo kambarys, radio, ir duodama ekstra linke sau, \$15.00 į savaitę.
Pašaukite: GOURFAIN.
BAYport 5379.

MOTERYS IR MERGINOS reikalingos prie skalbykloje darbų. Patyrimas nereikalingas.
3522 W. 63RD STREET

Kvailys gali daugiau užduoti klausimų per valandą, negu septyni mokslinčiai galėtų atsakyti per metus. (Senas posakis).

Zmogaus sielos spinduliai ir šešėliai atspindi jo kalboje.

Kas dažnai skaito, tas palinks kada nors rašyti. (Crobbe).

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos.

AMBULANCE
Patarnavimas
Dieną ir Naktį.

Mes Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse.

LACHAWICZ IR SUNŲS
SKYRIUS 42-44 E. 108th ST. Tel. PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE. Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phones YARDS 1138-39

A. † A.

DOMININKAS VIRMAUSKIS

Gyveno 4608 So. Wood St. Mirė sausio 5 d. 1943. 11 val. vak. suaukės mūšis amžiams. Gimęs Lietuvoje. Klo iš Sauglių apskr. Luokės par. Smilgių kalno. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Paliko dideliamė nullūdimė: brolį Juozapą Virmauskį ir jo šeimą; 2 pusbrolius — Feliką Vilčinskį ir jo šeimą ir Joną Vilčinskį; pusseserę Ursulę Poškionę ir jos šeimą; ir daug kitų giminių ir pažįtamų.

Lietuvoje paliko 3 brolius. Kūnaš pašarvotas J. F. Eudeikis, 4605 S. Hermitage ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 9 d. 1943 m. 18 kopyčios 8:30 val. ryto bus atvydėtas į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulinges pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nuvelydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįtamus as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullūde: Brolis, Pusbrolis, Pusseserė, ir Giminės.

Laid direkt. J. F. Eudeikis. Telefonas Yards 1741

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPYČIOS JOSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

434 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numerai — 3c. Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiūniamas tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuofūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nedamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Sukilėlių kova dėl Klaipėdos

- Ji prieš 20 m. krauju prie Lietuvos prisimentuota.
- Kaip vyko slapta pasiruošimas sukilimui.
- Sukilėlių manifestas. — Lenkų ir santarvininkų laivai grąšina sukilėliams. — Saujelė vyrų paskelbia ultimatumą galingiausių valstybių karo jėgoms.
- Amerikos lietuviai kautynėse Klaipėdoje.

Nei lenks, nei vokiečys
Mūs krašto nevaldys —
Stipriai, drąsiai kovosim.

Martynas Jankus

Daug kas pasaulyje praeina kaip sapnas ir pranyks; ta pėdsako nepalikęs. Tik kraujo dėmės niekada neišnyksta iš istorijos lapų. Zuvusiųjų idėjos draugai prisimena jų didžiąją krauju auką ir su pagarbū atsidaivimu ryžtasi tęsti jų darbus ir kovas. Taip mes dabar prisimename prieš 20 metų Klaipėdos sukilime žuvusius brolius.

KAI PRAUŽĖ DIDŽIOJO KARO URAGANAS

Nepasisekimai fronte ir vidaus revoliucija 1918 metais suklydė Vokietiją. Tėvynėje gyvenę lietuviai nors ir siekė Lietuvos nepriklausomybės, bet būdami vokiečių okupacijoje neturėjo galimybės griežčiau kelti reikalavimų dėl Klaipėdos prijungimo prie Lietuvos. Užtat Rusijoje, Amerikoje gyvenantieji spaudoje ir kitomis progomis kėlė balsą, kad Nepriklausomoji Lietuva būtų sudaryta iš Didžiosios ir Mažosios Lietuvos. Šį dalyką pabrėžė ir lietuvių delegacija taikos konferencijoje Paryžiuje. Taikos konferencija Klaipėdos kraštą atskyrė nuo Vokietijos, bet kadangi tada Lietuva tarptautinėje plotmėje dar nebuvo visų pripažinta, tai Klaipėda taip ir paliko neprijungta prie Lietuvos.

VOKIEČIŲ KLASTINGOS PASTANGOS

Klaipėdos kraštas laikinai buvo paliktas didžiųjų santarvininkų globoje ir prancūzų vyriausybei buvo pavesta laikinai tą kraštą valdyti. Prancūzai iš pradžių sudarė karišką valdžią Klaipėdos krašte, vadovaujant generolui Odry, po keletos mėnesių, 1920 m. gegužės mėn., prancūzai sudarė civilinę valdžią, vadovaujamą komisaro Petisnė. Jisai šiame krašte paliko senus vokiečių valdininkus, sudarė sau patarėjų direktoriją iš vietinių vokiečių. Itakos įgaunantieji vokiečiai negalėjo siūlyti Klaipėdą grąžinti Vokietijai, tai jie sugalvojo gražesnį planą — Klaipėdos kraštą palikti "Freistaatu" — laisva valstybe. Jie tik norėjo, kad būtų sulaukytas Klaipėdos prijungimas prie Lietuvos ir tikėjosi, kad vėliau ji galės vėl būti priskirta prie Vokietijos. Kai kuriems gi prancūzams atrodė, kad Klaipėdą reikia priskirti ne prie Lietuvos ir ne prie Vokietijos, o išpildyti viltis tuometinės Lenkijos, kurią prancūzai norėjo matyti stipriu ateities sąjungininku. Vokiečiai, skubėdami pasidarbuoti savo naudai, pradėjo organizuoti po Klaipėdos kraštą savo draugiją — Heimatbundą. Jie stengėsi savaip nuteikti bent gi vokieškon įtakon patekusius žmones. Šio rašinio autoriui dar būnant gimnazistu teko su moksleivių ekskursija lankyti tuo laikotarpiu Klaipėdoje ir girdėti, kaip vokiečiai koliojo svečiuose atvykusių lietuvių būrelį; tas viskas dėjosi prancūzų komisaro valdomoj Klaipėdoje.

PABUDO KLAIPĖDIEČIŲ LIETUVIŲ NARSA

Vietos lietuviai nebegalėjo pakęsti, kad nuo amžių buvusioje lietuvių žemėje dabar lietuviai atsidūrę engiamųjų padėtyje. Jau 1922 m. gruodžio mėn. 18 d. susidarė Vyriausias Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas. Visame krašte pradėta slapta steigti jo skyriai, priimanos rezolucijos, protestai, platinami atsisaukimai slapta tveriami ginkluoti būriai. Klaipėdiečiai nutaria sukilti ir 1923 m. sausio 7 d. šaukiasi Lietuvos

šaulių pagalbos šitokiui atsisaukimu, kuriame nusiskundžiama:

— Svetimšaliai pradėjo negirdėtai mus spausti; neleidžia mums laisvai susirinkti, draudžia mums lietuviškus atsisaukimus ir lapelius platinti, pagalios ima drausti net prabilti lietuviškai. Buvo tokių atsitikimų, kad mus kalėjiman dėjo vien dėl to, kad valdžios įstai-gose prabilome lietuviškai... Mes griebėmės ginklo, ryždamiesi sau liuosybę išsikovoti arba mirti..."

SUKILIMAS PRASIDĖJO

Praslinkus porai dienų iškelta sukilimo vėliava ir sausio 9 d. (1923 m.) paskelbiamas manifestas, kuriuo sukilimas ir pradėdamas. Manifeste be kitko buvo paskelbta:

— Per ilgus šimtmečius mūsų kraštas vergavo svetimiams. Per Versalės pakajaus sutartį mes tapome atskirti nuo Vokietijos, kaip iš seno lietuviškas kraštas. Bet ir šiandien mes svetimųjų spaudžiami ir varginami, vien tik už tai, kad lietuvininkais gimę, jais ir būti norime... Remdamiesi jūsų išrinktais gelbėjimo komiteto skyriais didesnėse mūsų krašto vietose ir atmindami istorinius nuo senesnių laikų čia įsigyvenusius Lietuvių Giminės mierius prie vienos Lietuvos Valstybės, šiuo mūsų manifestu — po viso pasaulio akių garbingai pranešame:

1. Nuo šiandien visą šio krašto galybę ir vyriausią valdžią paimame į savo rankas..."

Toliau sukilėliai paskelbė, kad sudaroma nauja direktorija su Erdmanu Simonaičiu priešakyje, kad krašte paskelbiamas išimties stovis. Manifestas baigiamas:

— Visus, kam rūpi gimtojo krašto laimė, kviečiame į bendrą talką ir Visagalis Dievas šitame mūsų visų darbe tebūnie mūsų pagalba".

KLAIPĖDA PAIMTA

Sukilėlių štabas įsikūrė Krucken-Gorge dvare, netoli Klaipėdos. Naujoji direktorija pradėjo veikti šilutėje. Komisaro Petisnė įgula buvo pasiryžusi priešintis. Užvirė kautynės. Gatvėse sprogo granatos ir tratėjo kulkosvaizdžiai nuo stogų ir per langus. Pagaliau įgula pasidavė, iškeldama baltą vėliavą. Sukilėliai užėmė Klaipėdą sausio mėn. 15 dieną. Sukilėliai su prancūzų įgula pasielgė labai garbingai. Jie tik turėjo padėti ginklus, o šiaip jau buvo laisvi. Pradėta skubi diplomatinė veikla: sukilėlių vyriausybė išsiuntinėjo pareiškimus į Paryžių, Londoną, Romą, kad jie nenori kovoti prieš santarvininkus, jie sukilo tik prieš vokišką direktoriją, jie labai atsiprašo, kad jiems teko sukirsti ginklą su garbinga prancūzų kariuomene ir t.t.

ITEMPTOS ULTIMATUMŲ VALANDOS

Prancūzų komisaras pareikalavo pagalbos "tvarkai atstatyti". Greit (1.15) į Klaipėdos uostą atplaukė lenkų karo laivas "Komendant Pilsudski", po poros dienų atplaukė ir santarvininkų karo laivai. Santarvininkų komisija, po keletos dienų svarstymo, paskelbė sukilėliams ultimatumą: tuojau apleisti Klaipėdą, kitaip sukilėlių stovyklos ir miestas bus pradėtas bombarduoti, kaltininkai bus sušaudyti. Sukilėliams davė tris valandas pagalvoti. Gyventojai apie tai sužinojo. Mieste kilo panika. Sukilėliams atėjo kritiškos valandos, bet viską išgelbėjo jų, pasakytumei, beprotiška drąsa: jie atsakė kontr-ultimatumu. Santarvės atstovai buvo paklausti, ar jų ultimatumas reiškia paliaubų nutraukimą. Jei taip, tai sukilėliai pasilieka laisvas rankas ir už pasėkas atsakomybę sudeda santarvės atstovams. Sukilėliai davė ultimatumo terminą tik pusę valandos ir savo vyrams įsakė užimti pozicijas ir pasiruošti kovai...

KOVA LAIMĖTA

Šitoks nelauktai drąsus sukilėlių tonas santarvės komisijai sudarė įspūdį, kad sukilėliai turi užtikrintą rusų pagalbą ir kad susišaudymai galėtų atnešti naują Europos karą. Komisija atsakė į sukilėlių ultimatumą nelaukusi nė pusės valandos, atsisakydama nuo reikalavimo, kad sukilėliai apleistų miestą ir pažadėdama apie visą dalyką eiga pranešti savo valdžioms. Matyt jų raportą buvo pasiūlyta atsakyti nuo kovos su sukilėliais ir baigti viešą geruoju. Dar kurį laiką tęsėsi pasitarimai ir derybos, bet pagaliau 1923 m. vasario 16 d. Ambasadorių Konferencija nutarė Klaipėdos kraštą prijungti prie Lietuvos kaip autonominį vienetą. Ir taip eermėgomis apsivilkę, šaltį kėsdami nepalaužiamos drąsos vyrai laimėjo kovą prakirsdami Lietuvai duris į jūrą, į platųjį pasaulį.

AMERIKOS LIETUVIAI KOVOJE DEL KLAIPĖDOS

Pažymėtina, kad klaipėdiečių sukilėlių kvietimą į talką išgirdo ir Amerikos lietuviai; gražus jų būrys stoji į bendrą frontą išvien su Mažosios Lietuvos broliais. Sukilime dalyvavo šie Amerikos lietuviai: A. Ivaškevičius, a. a. Andrius Martus (prakalbininkas, puikus lietuvis, sukilimo metu peršalęs ir nuo to miręs), kapt. St. Darius, Kvietka, Lukošius, Julius Jurgėla, leit. Zankus, Pr. Rimkus, K. P. Jurgėla ir dar keli.

Ką svarstys Tarybų nariai iš New Yorko suvažiavime

(LKFSB). — Sausio mėn. antros savaitės pabaigoje į New Yorką suvažiuoja Liet. Tautinės Tarybos ir Amerikos Lietuvių Tarybos nariai svarbiems lietuvių tautos ir Lietuvos reikams apsvastyti. Numatoma, kad suvažiavime dalyvaus visi rytinė se valstijose gyvenę tarybų nariai. Iš Čikagos vyksta ALT pirmininkas L. Simutis, LTT gen. sekret. prof. K. Pakštas, ALT sekret. Dr. P. Grigaitis. Sausio 8-9 d. įvyks Liet. Taut. Tarybos posėdis, kuriame pranešimą padarys abiejų tarybų pirminkai, ir toliau bus svarstomi klausimai: vieningos lietuviškos veiklos plėtimas, finansų sukėlimo reikalai, pagalba ištremtiesiems į Sibirą, deklaracijos ryšium su Lietuvos nepriklausomybės 25 m. sukaktuvėmis ir Mažosios Lietuvos klausimu (ryšium su Klaipėdos atplėšimo nuo Lietuvos sukaktuvėmis). Toliau bus svarstomi tolimesni Baltijos Komiteto darbai, renkamas naujas LTT prezidiumas.

(LKFSB). — Neseniai tarnybos reikalais į Čikagą buvo atvykęs mūsų garbės konsulas Kanadoje p. Grand Suttie. Kaip žinome, jisai nuolat gyvena Toronto mieste.

JAKŠTO BALSAS

Visa eilė sukilėlių žuvo Klaipėdos krašte. Jų drąsus pasišventimas rado atgarsio poetų širdyse. Taip A. Jakštas jau Klaipėdos užėmimo išvakarėse (1923.I.14) parašė kantatą Mažajai Lietuvai, kurios pirmas ir paskutinis posmas skamba:

— Viešpaties pranašas tarė:
— Kelkite, kaulai sudžiūvę!
Dievas stebuklą padarė, —
Kyla iš grabo...lietuviai.
Lietuvą tverdamas Dievas
Josios pusiau nedalino;
Bendros mūs girios ir plevos,
Bendrą sudarom šeimyną...
Broliai, ko žiūrite?!
Vieną teturite
Lietuvą brangią tėvynę...
Lygiai Mažojoje,
Lygiai Didžiojoje
Mūs ją tegina krūtinė..."

Juoz. Prunskis

PRISTATO AMUNICIJĄ

Amerikos kareiviai pristato amunicijos dėžes į frontą, Buna aylinkėje, Naujoje Gvinėjoje.

Po svietą pasidairius

Klišių Jonas pasakoja, kad pirmam pasauliniam karui (1916 metais) šiaučiant, Lietuvoje prie vieno didesnių viešelių, einančių linkui Berlyno ant keliarodžio rankos buvo rastas pasikoręs šunelis. Jo nasruose buvo įdėtas tokio turinio testamentas:

"Aš vargšas šunelis Margis nuo gimimo dienos per 10 metų ištikimai tarnavau savo šeiminkui, savo avalyne, savo drabužiu ne tik dienomis, bet ir naktimis, al gos nesiderėdavau ir negaudavau nieko." Šiam karui ne del mano kaltės pakilus ir vokiečių kaizeriui lėšų pritrūkus tolimesniam karui vesti, pareikalavo ir už mano galvą iš manęs 10 markių. Mano šeiminkas taip buvo neturtingas, ir karo su vargintas, jog vos beįstengė už savo galvą užsimokėti. O man tam reikalui nieks pini-gų neskolino Buvo žadėjusi višta mane gelbėti ir jau buvo besudėjusi šlaptoje vietoje kokias dvi dešimtis kiaušinių, bet mano nelaimi vokiečiai juos rado, ir,

būdami išalkę, žalius išgėrė. Nebuvo kas bedaryti. Neno-rėdamas toliau savo šeiminko varginti, nutariau pats čia pasikarti. Bet neno-rėdamas, kad del mano pa-laikų kiltų kokių nesuapra-timų, savo likusį turimą šiaip paskirstau: Savo kailį palieku savo mylimam šeiminkui kailiniams. Lovelį, iš kurio aš ėsdavau, pavadu šeiminkui mažiems parše-liams šerti. Savo mesą paskiriu alkaniems vokiečiams kareiviams konservams dirbti. Savo budoę ir patalinę pavadu geradariui vištai kiaušiniams dėti. O virvę, kuria buvau pririštas, paskiriu kaizeriui, karą, pralaimė jus, pasikarti".

Šiame kare Lietuvoje tokių testamentų taipgi galima pakeliuose rasti. Tiktai vietoj žodžio kaizeris, parašyta Hitleris.

Čikagos lietuviškų balsavikų gazieta sako, kad "Draugo" redaktorai, kurie daug sykių bandė virkdyti savo skaitytojus, kad Sovietuose visi kunigai išskerti, turėtų susiraminti. Esą, Maskvos metropolitas sergejus paaukojęs 100,000 rublių Sovietų karo pagalbai.

Tikrai reikia nusiraminti, kad tasai metropolitas ne tik pats galėjo išsisaugoti nuo čekos nagų, bet, dar svarbiau, išsaugoti rusų bažnyčios tokią rublių sumą. Juk jei čeka būtų suuodas tiek pinigų, senai būtų ir juos ir metropolitą likvidavę.

Bet ką draugas Andriulis pasakys apie patį carą Staliną? Biedni metropolitai au-koja šimtus tūkstančių nukentėjusiems nuo karo rusams šelpti, o tuo tarpu nebuvo girdėt, kad prisigro-bęs bažnyčių ir cerkvijų tur-tų Stalinas būtų nors deset-ką rublių paaukojęs.

KĄ MATĖ LIETUVIS VAŽINĖDAMAS PO ALIASKĄ

- Dvyliką val. nakties saulės šviesoje gražina beisbolę. - Atėjusi iš girios meška suėdė 4 svarus sviesto. - Kuproto žuvis. - Miesčionių kova su 3 rudosiomis meškomis. - Kaip laikosi Aliaskos lietuviai. - Per savaitę prabaliavoja... 700 dolerių.

Koksai gyvenimas aukso kasyklų krašte, kaip meškos atėjusios į namų sandėlius sviestą iškabina ir kaip vyrai su jomis kovoja, kokie gyvūnai ir augalai yra tolimojoje šiaurėje — apie tą pasakoją neseniai grįžęs iš Aliaskos lietuvis Bubnys. Į tą kraštą jisai išvažiavo jau Amerikai įstojus į karą. Plaukiant laivu jūromis jau jiems teko saugotis submarinų ir vienu metu turėjo kuriam laikui prisiglausti tarp pakrantės kalnų esančioje įlankoje. Į Aliaską laivu teko plaukti visą savaitę.

Aukso kasyklos

— Privažiavome, — pasakojo Bubnys, — Aliaskos sostinę Juneau. Gražūs namai, bet ir kalnas nemenkas. Į jį veda laiptai, o tenai — aukso kasyklos.

— Ar neužėjo pagunda va taip nuėjus aukso pasisemti?

— Dabar jau tenai aukso nebekasa. Kitur, ypač prie aerodromų statymo, darbininkai daugiau aukso uždirba, kaip pačiose aukso kasyklose. Aš ir pats net keliaudamas turėjau progos gauti neblogą uždarbį: sustojo vienoj vietoj laivas, reikia iškrauti, kviečiasi į talką mus keleivius. Padirbėjome 14 valandų, įglaudėme kišeniui po 17 dolerių ir jau linksčiau toliau keliauti. Pakeliui teko susipažinti su gelžkelių kompanijos menadžeriu, sutarėme darbą, išrašė pasą — gelžkelio gavau nemokamą kelionę.

Kaip atrodo aukščiausias pasaulio kalnas

Tiesą sakant, Aliaskoje gelžkelių ir išviso kelių — nedaug. Vietomis susiaukimas palaikomas lėktuvais. Net ir darbininkai pervežami kai kur lėktuvais. Taip buvo paskraidintas ir kitas lietuvis bridgeportietis — A. Aleliūnas, kurs dabar jau yra kariuomenėje.

Miestuose namai nedideli, dažniausia neaukštesni kaip dviejų aukštų. Plytų nėra, visa statyba iš medžio. Šiaip jau stubukės paprastai pastatytos nedidelės, po du kambarių.

Aliaskoje yra aukščiausias pasaulio kalnas: McKinley turis arti 23.000 pėdų aukščio. Kai į jį žiūri, rodos, arti, o jie už kelių šimtų metrų. Viršūnė baltuoja nuklota amžinu sniegu.

Nakties vasara kaip ir nėra — Man, — pasakojo toliau mielas bridgeportietis, — iš pradžių teko dirbti prie gelžkelio vienos šakos. Oras puikus, kalnai aplinkui. Vasarą nakties kaip ir

nėra. Beisbolą gražino iki 12 nakties ir vis saulės šviesoje. Kitą sykį neinu gulti iki 1 valandai nakties, vis tūmydamas ar neutems. Vos tik saulė nusileidžia, vakaruose dar švieselė neišnyksta, jau apie pusę po 4 pradeda saulė vėl tekėti.

Miškai dideli ir medžių visokių: pušų, beržų, drebulių. Samanytai plačiausi, bet kirminių jokių neteko matyti. Tik jau uodų tai galybės, kai dirbi, apkimba kaip amaras. Zuikių, lapių yra gausiai.

— Ar teko matyti ir meškas?

— Ir kaip įjį parsivežiau. Kai dirbome, šeimnininkas turėjo maisto sandėlių. Aplinkui dažnai sukiodavosi iš miškų ateinanti meška, bet jos vis nešaudavo — gailėjo. Tačiau kartą ta gauruotė įlindo į sandėlį ir suėdė 4 svarus sviesto. Tada jau šeimnininkas žinojo ką daryti — mešką nušovė. Ten jie meškų kailių nelabai brangina. Atidavė man.

Kitą kartą pusrųčiavome ir pamatėme, kaip atėjusi meška pradėjo uostinėti po tą vietą, kur išmetame maisto likučius — po garbičių. Atėjo arčiau, buvo atviras sandėliukas, įlindo į jį. Pradėjome rėkauti, gązdinti ją, tada ji sau pamazū nudūlino į mišką. Gali ją nušauti, bet ką veiksi.

Vilkų, laukinių šunų ten daugybė ir staugimas vakarais nemažas. Briedžių daug. Kai dirbome jų motinos su vaikiukais ateidavo kartais ant gelžkelio.

Meškeriojų rojus

Žuvų tai jau upėse neišpasakytai daug. Lengva jas su meškere pagauti. Kartą mums bemeškeriojant prikišo didžiulė. Negali traukti, kad neištrūktų. Kiek mes vargo turėjome, kol ją nualsinome. Buvo kokios 30 svarų. Pabaigoje rugpiūčio atplaukdavo savotiška salmono rūšis — su kupromis. Jas lengva gaudyti ir jos skanios, bet paskiaur pradeda nugaišti. Upė net dvokti pradeda nuo jų. Ateina meškos ir godžiai jas ēda.

Kova su meškomis

Visokių nuotykių ten būna. Kartą atvažiavo žvejoti iš miesčiuko. Nuėjo pasiųskus į mišką — žiūri, ateina rudoji meška su dviem vaikais, o rudosiomis meškos ir žmogų puola. Tie vyrai turėjo nedidelį šautuvuką. Pradėjo šaudyti, meškos ant jų. Pasileido bėgti. Gerai, kad pribėgo tokį bokštėlį, į kurį įsilipo. Turėjo apie 3 valandas išlaukti, kol meškos pasitraukė. Meškos nuodobti reikia kariško šautu-

vo, jos juk ten ir sveria apie 1200 svarų. Ir briedžiai: Aliaskoje dideli, kaip jaučiai. Mėsa jų minkšta, gardesnė kaip galvijų. Kokie ten žmonės? Žmonių Aliaskoje tai daugiausia indijonai, bet ir jų ne per daugiausia. Savo stubukes jie stato prie vandens, mėgsta žvejoti, medžioti. Mieste jų mažai. Miestuose maišosi greikai, rusai, slovakai, norvegai — visokių tautų, bet visi kalba angliškai, jaučiasi ištikimi Amerikai. Yra katalikų, turi katalikai savo vyskupą, savo bažnyčias, turi labai gražią liginę aukštoje vietoje, prie okeano kranto. Ruošiasi statyti didesnę bažnyčią, tam reikalingi atsiranda aukojančių po 100 dolerių.

— Ar nėra tenai lietuvių?

— Sutikau kokį dešėtką. Kiti tenai gyvena jau 30 metų. Daugiausia dirba anglių ar aukso kasyklose. Padarė ten po 12 dolį į dieną. Po 2 dolerių atekaito už maistą, bet vis dar jiems lieka po 10 dolerių. Tik ten žmonės pinigų taupyti nemoka. Vienas vyras taip padirbė pora mėnesių, gavo 700 dolerių, atvažiavo į miestą ir per savaitę su draugais visus praūžė net ir skolintis turėjo. Vienas lietuvis yra salūnininkas. Jisai dirba pas graiką. Uždirba neblogai. Kaip ten žmonės gyvena? Mes prie gelžkelio dirbome su dviem indionkais. Vieną dieną jiems buvo išmokėta uždarbio po 120 dolerių. Nuvažiavo į miestą ir į darbą grįžo tik su 4 centais ir su keliomis bonkomiš šnapso.

Uždarbiai

Dabar Aliaskoje daug rengiama naujų aviacijos bazių, tai čia uždarbiai gana aukšti. Kiti čia išvaro po 400 dolerių į mėnesį. Paprastas darbininkas gauna 250 dol. Prie gelžkelio uždarbis mažesnis, bet ir tai padarydavome po 200 dolerių mėnesiui. Pragyvenimas, tiesa, brangus, bet pačiam taisantis maistą galima gerai pragyventi už 50 dolerių, valgant gi restorane — išieitų ir 100 dolerių. Čia atvažiavęs kai ko negaunu, o tenai — kavos kiek nori, kėnukų taip pat. Mėsa po 45 centus svaras. Nors šiaip jau valgis brangokas, bet uždarbiai labai geri ir todėl gyvenimas Aliaskoje labai geras.

Ką ten kalba apie karą

— Kaip karas atsiliepią Aliaskos gyvenimą? — toliau klausinėjau iš ten atvykusį lietuvių bridgeportietį Bubnij.

— Pasklido žinia apie bombarduotus Aliaskos uostus, bet šiaip žmonės nesu-sirūpinę. Ten labai gausu kariuomenės, aviacijos. Mieskuose diena dieneon traukia sunkvežimiai gabendami lėktuvams gazoliną, kurs dabar taip paslepjamas, kad priešė lėktuvai jo niekaip

nesurasū. Kareivių nuotai-ka gera, jie tik kalba, kodėl jiems neleidžia susikibiti su japonais.

Šalta žiemuzė

— Aliaska — toli į šiaurę. Kaip tenai žiema, ar labai šalta? — Gruodžio pradžioje vietomis buvo 30-40 žemiau nulio, bet oras kažkaip sausas, tas šaltis nesijaučia. Aš sau eidavau į darbą su kailinukais ir jaučiausi labai gerai. Bet gražu — medžiai apšarmoje, oras lengvas. Visgi kai kurie apsirėdo su kailiais, ir batai, ir kepurės su kailiu — eina, kaip eskimai.

Gembleriai ant laivo

Ypač grįžtant, ant laivo gemblerjavimas gyvavo. Visi pinigų turi. Mačiau, kaip vienas vyrukas per tris valandas sušlavė į savo kišenių kokius 800 dolerių. Įsi smaginę jie dėjo ant stalų po šimtą ir daugiau dolerių. O kiti ir visai nusivairė, pradėjo jau čekius rašyti. O juk kiekvienas ve-

HEALTHY, WEALTHY AND WISE!

nesurasū. Kareivių nuotai-ka gera, jie tik kalba, kodėl jiems neleidžia susikibiti su japonais.

— Kaip dabar, pargrįžus į Čikagą atrodo?

— Sūnų namie nėra — kariuomenėje. Ir oras toksai sunkus. Ten ir dirbau, ir jaučiausi smagus, sveikas, o čia, rodos, ir pasilisi, išsimiegi, o iš ryto atsikėlus — sunku ir gana. Džingiuosi Aliaskoj pagyvenęs — argi nemalonu pamatyti daugiau pasaulio?!

K. J. Prunskis

Nukalkite kaip plienas kietus savo pasiryžimus!

Leiskite plaktukus į darbą! Tašoksta kibirkštys! Teskamba varpai, kad eina kovą su visokiu blogumu. (R. Macred).

Salūnininkai per dieną padirbo po 1000 dolerių. Pina darbininkų, karių gembleriai

Ypač grįžtant, ant laivo gemblerjavimas gyvavo. Visi pinigų turi. Mačiau, kaip vienas vyrukas per tris valandas sušlavė į savo kišenių kokius 800 dolerių. Įsi smaginę jie dėjo ant stalų po šimtą ir daugiau dolerių. O kiti ir visai nusivairė, pradėjo jau čekius rašyti. O juk kiekvienas ve-

KAREIVIO LAIŠKAS KUNIGUI

LAIŠKĄ RASO BRIDGEPORTIETIS KAREIVIS KUN. J. PRUNSKIUI

Dėkoju Jums už gražų pažus, bet aš nelyginu prieveiksli, kuri dovanojai ma-Chicagos, Wilksire bldv., man mamytei, ji tą paveikslėlį man atrodė, yra gražiausia Amerikoje gatvė.

Jus jau žnote, kad esu Visuose miestuose, kur Dėdės Samo armijoje. Aš man teko būti, žmonės myli priklausau prie Karo polici-kareivius. Vietos žmonės su jos batalijono. Mūsų darbas tikę kareivį gatvėje užprašo yra saugoti visas svarbias pietums į restoraną arba pa karo dirbtuves ir jūrų pa-sikviečia į namus.

krantes nuo submarinų. Taip Dabar gyvenu Santa Mo-pat užmam ir miesto polici-nica mieste.

jos darbus. Kareiviai pamaldūs ir no-riai eina išklaudyti sekma-

Į armiją įstojau 1942 m., rugsėjo 14 d. ir iš Chicagos buvau nuvežtas į Camp Grant, Ill. Po šešių dienų Amerikos kareiviai baisingai išvykau į San Luis Obispo, gerai maitinami. Kareiviams pentkadienį leista valgyti Calif. Traukiniu važiuom mėsa, bet daugelis penkta-82 valandas. Ten septynias dieniais mėsos nevalgo.

savaites išbuvau ir mokiaus Turiu laišką baigti rašyti, įvairių dalykų. Aš buvau nes jau vėlus laikas. Pasvei-kink prelatą Krušą, taip pat vienas iš tų, kuris buvau iš- rinktasy specialios policijos tarnybai ir tarnavau Morro- tēvelius; Gaučią ir Luką.

Bay, Pismo Beach ir tt. Su didele pagarba, Stanislovas Bumblis

Daug kur teko būti, visur kareiviai gražiai užsilauko. Los Angeles miestas gra-

Batai padėjo nustatyti užmušto žmogaus asmenybę

Vieskelyje šiaurę nuo Lawrenceville, Ill., per tą savaitę rastas žmogaus skelėtas ir buvo atpažinta, kad tai yra Jesse Denton, 56 m., iš Robards, Ky., jis buvo dingęs pereiniais metais, rugpiūčio 10 dieną. Iš batų buvo atpažintas Jesse Denton kūnas. Batų pardavėjas palū-dijo, kad pereiną vasarą Denton buvo pirkęs iš jo batų ir tie patys batai buvo prie skelėto.

Denton dingo kelionėje, kai jis važiavo į Terre Haute, Ind., jo automobilis rastas Misourio pietryčiuose. Manoma, kad Denton buvo nužudytas hitch-hiker.

„Jei gali, duok išmaldą; jei negali duoti išmaldos, pasakyk nors švelnų malonų žodį.“ (Herrick).

MIDDLE-AGED PEOPLE are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive often than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use LISTERINE ANTISEPTIC To Make Your Breath Sweeter

QUINTUPLETS relieve misery of CHEST COLDS

this good old reliable way At the first sign of the Dionne Quintuplets catching cold—their chests and throats are rubbed with Musterole—a product made especially to promptly relieve distress of colds and resulting bronchial and croupy coughs. The Quints have always had expert care, so mother—be assured of using just about the BEST product made when you use Musterole. It's more than an ordinary "salve"—Musterole helps break up local congestion! IN 3 STRENGTHS: Children's Mild Musterole, Also Regular and Extra Strength for grown-ups who prefer a stronger product. All drugstores.

FOR ITCHING SKIN

At košciats mēstojima nudėgama arba odos ligų? „Išsėkinti“ Zemo per 30 minučių gelbėja suaugusiuosius. Patalina sekmą išbėrimams, spuogams ir kitokiam odos nepatavimams. Pirk Zemo sandėliu! Visuose aptiekuose 35c 50c \$1.00

Zemo FOR SKIN IRRITATIONS

GERAI TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbė jai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotu pirmo rūšies produktų

LEO NORKUS, Jr. DISTRIBUTOR OF Ambrosia & Nectar BEERS

Ormo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

MAD

When a cough due to a cold drives you mad, Smith Brothers Cough Drops give soothing, pleasant relief. Smith's Brothers contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. Still cost only 5c—yes, a nickel—checks that tickle!

SMITH BROS. COUGH DROPS

BLACK OR MENTHOL

U. S. AMBASADORIUS GREW APIE JAPONU MILITARIZMO PAVOJU

Stephen Pearce apžvalga šių dienų knygos

Niekas geriau nepažįsta Japonijos militaristų valdžios, kaip Joseph Clark Grew, U. S. ambasadorius Japonijoje per 10 metų iki Perlo Uosto užpuolimo. Tai buvo jis, kuris, prezidento Roosevelto prašymu, pareikalavo audiencijos su japonų imperatoriumi, kad pasuktiniam momente sulaukyti karą. Kada jis buvo pakviestas į užsienių reikalų ministerijos ofisą, Tokyo, 7:30 v. ryto, gruodžio 8 dieną (Tokyo laikas), Perlo Uosto užpuolimas jau buvo įvykdytas.

Klasta ant klastos

Ziūrėdamas atgal į Japonijos tarptautinį rekordą, J. C. Grew sako, kad priežastis to nepasisekimo buvo japonų valdžios atsakymas ištesėti pažadus. Jie žadėjo Korejai nepriklausomybę, o prijungė prie savo imperijos. Jie žadėjo neapginkluoti Pacifike salas, kurių turi mandatus, o apginklavo. Jie žadėjo apsaugoti Amerikos turtą Kinijoje, o ją bombardavo. Jie žadėjo pripažinti Kinijos teritorinį saugumą, o tikrumoje pasisavino daugelį Kinijos žemių.

Kokios japonų militaristų saualės ir informacijos

Ambasadoriaus J. C. Grew pasmerkimas yra ne prieš antimilitaristinius japonus, kuriuos jis gerbia ir myli, bet prieš militarinį režimą, kuris leidžia tokius dalykus, kaip Nankingo žudynes; visapustinis suvaržymas darbo veiklos ir darbininkų teisių; suėmimas jaunuolių karui; cenzūra, kuri sulaukė nuo žmonių žinias, kas darėsi Kinijoje; sunaikinimas Amerikos turto; japonų pralaimėjimas šiame kare Midway ir Solomone salose ir t.t.

Kaipo pavyzdį militaristų įkvėptos dvasios, Grew pasakoja apie japonų belaisvį, kuris norėjo pranešti savo mylimiems per kinų valdžią ir Amerikos ambasadą Tokyo, kad jis buvo gyvas ir sveikas, nors belaisvis kiniečių. Kada Grew pranešė šias informacijas japonų valdžiai, jis gavo atsakymą.

TEVAS DEKORUOJA SCŪNŲ

Adm. Chester W. Nimitz, Commander-in-chief of the Pacific Fleet, sega sidabrinę žvaigždę savo sūniui, Lt. Chester W. Nimitz, Jr., 27 m., už didelius pasižymėjimus U. S. submarine. Pirmą kartą po tų metų tėvas susitinka su sūnumi.

kad valdžia ir to vyro šeima pripažįsta jį mirusiu. Neatsilaiko prieš faktus

Japonijai, kaip ir Vokietijai, nori šiame kare praverinti razių kovą. Bet, kaip Grew išaiškina, Kinijos dalyvavimas aliantų pusėje įrodo, kad tai neteisybė. Bet Japonijos teorija apie jų rasės viršenybę, pagrįstą pasakomis apie imperatoriaus paėjimą iš saulės deivės, gali būti sunaikinta tikta militarine pergale.

Ambasadorius Grew mato ateityje stiprią Kiniją, kaip stabilizuojamą jėgą Azijoje. Jis taip pat tiki, kad Japonija, išlaisvinta iš militaristinių valdovų, ateityje vaidins svarbią rolę. Bet mūsų darbas yra išmūšti Japoniją iš tų vietų, kurias dabar turi užkariavusi. Negalima manyti, kad pirmą apsidirbi su Vokietija, pakui sumušim Japoniją. Kiekvienas mėnuo duoda Japonijai daugiau laiko išnaudoti jos užkariatus prizus.

Nedarykime klaidų

Japonija yra įveikiama ypač todėl, kad ilgi vandens keliai supa jos žemę. Bet mes neturime manyti, kad tai galima lengvai padaryti. Mes padarėme tragišką klaidą gruodžio 7 d., 1941 m. kai beveik netekom savo vietos Pacifike. Mes negalime padaryti vėl tokios klaidos.

FLIS

ITCH CHECKED in a Jiffy - or Money Back

For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other itching conditions, use pure, cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. Use trial bottle provided, or money back. 10c trial. Ask your druggist - day for D. D. D. PRESCRIPTION.

Paulina Russian and Turkish Baths

Savo Sveikata Pagerinsite Atsi'ankydami į Šią Modernišką Lietuvų Istaigą! ELEKTRIKINIAI TREATMENTAI Ultra-Violet Sunshine ir Infra Red Light Radiations, Swedish Massage ir Movements. Moterims - Trečiadieniais. Telefonas: VIRGINIA 9493 A. F. CZESNA, savininkas 1657 W. 45th St. . . . Kamp. Paulina St.

Senas South Chicagietis - FELIX GEDMINA.

persikėlė į Roselando Lietuvų koloniją ir atidarė UZEIGĄ po sekančiu vardu -

GEDMIN'S TAVERN

"Kur Visuomet Randasi Draugiškumas" 38 East 108th St. Tel. Pullman 7231

Cia randasi didelis stako pasirinkimas visokių gėrymų - vynų - alaus ir degtinės - už prieinamas, žemas kainas!

Želigovskis plečia propogandą

(LKFSB). — Gen. Želigovskis, kurs savu laiku smurtu ir klasta nuo Lietuvos atplėšė Vilnių, dabar vėl tęsia panašų darbą. Mūsų bendradarbis iš Anglijos praneša, kad tenai Želigovskis pradėdams leisti laikraštį ir tam reikalui jau esąs sudaręs 9 žmonių redakcijos štabą su atitinkamu sekretorių personalu. Kaip žinome tarp Anglijoje ir Skotijoje gyvūninių lenkų gen. Želigovskis yra sudaręs Šiaurės-Rytų žemių Sąjungą ir pasiskelbė vaduosias "slavų Lietuvą".

Iš Lietuvos ūkininkų atima jų pirktas žemes

(LKFSB). — Nežiūrint, kad kaikurie lietuviai ūkininkai buvo pirkę žemę nuo Vokietijon išvykstančių šeimų, dabar tie vokiškieji repatrijantai grįžta ir lietuviai ūkininkai turi apeisti pirktąsias žemes ir dangintis kitur. Dėl to ir dėl kitų sunkumų, tarp Lietuvos ūkininkų didėja nepasitenkinimas okupantais ir platinamas priešvokiškų proklamacijų

Lietuvos gelžkeliai perpildyti sužeistais vokiečiais

(LKFSB). — Lietuvos žmonės negali naudotis savo krašto gelžkeliais, nes jais į Rusiją gabenama karo medžiaga, o iš Rusijos grįžta nacių traukiniai gabenama sužeistus vokiečius, kurių ypač paskutiniu metu labai padaugėjo. Ir iš Lietuvos didelė dalis vokiečių okupacinės kariuomenės išsiųsta į Rusijos frontą.

Lenkai stengiasi išplėsti savo propogandą

(LKFSB). Londone Lenkija turi sudariusi savo vyriausybę ir veikimo centrą, kuriam darbuojasi 70 jų parinktų žmonių, visą savo laiką pašvėsdami Lenkijos reikalams ir gaudami iš to pragyvenimą. Per kiekvieną mėnesį jų išlaikymui ir jų darbo finansavimui, kai praneša mūsų korespondentas, išleidžiama maždaug po 10,000 svarų sterlingų. Ir tas jau darosi treji metai. Daugiausia lėšų gauna iš užtrauktosios paskolos iš demokratinių valstybių.

PILIETYBĖS Pamokų Knygutė

Antra laida, 1942 Parašyta Adv. CHARLES P. KAL "THE BASIC PRINCIPLES OF DEMOCRACY AND CITIZENSHIP"

Ši knygutė tinkamai pritaikinta lengvam supratimui su musulmams žmonėms. Ir yra nepeltingas ir teisingas prisirengimui prie pilietybės revoliucijos, bet ir pilietybės del paties žmogaus apie Sovietų Valstybių valdžią. Jis yra 92 klausimai su atsakymais lietuvių ir angli kalbese, kurie yra pritaikinti prie dabartinio tautos reikalingumo. Knygutės kaina yra 35c.

Adv. Charles P. Kal 6232 SO. WESTERN AVE. Chicago, Illinois

PARSIDUODA

TIKRI BARGENAI — su mažais įmokėjimais net nuo \$250., balansą išmokant mažiau negu mokant rodą — nuosavybės lietuvių apylinkėse, kurios buvo perimtos morgičiais Triglav Building & Loan Ass'n, kuri įstaiga dabar yra likviduojama. Pili komisai mokama agentams ar brokeriams. Kreipkitės

FRANK J. PETRU 1443 WEST 18th STREET PHONE: CANAL 0806 Chicago, Illinois

Pirkite Švenčių DOVANAS -

Savo Mylimiems, Kareiviams, Draugams ar Giminiams už labai žemas kainas — mūsų Jewelry Krautuvė

Didelis pasirinkimas laikrodžių — lenųgėlių — žiedų, rašomų plunksnų ir kitų Jewelry dalykų Didžiausias specialiai gražus sieninis laikrodis, (perkamoji kaina \$175.00) dabar parduoda už tikrai \$40.00

ANDREW SIMO LAIKRODININKAS 5219 Wst 25th Street, Cicero Phone: Cicero 4617

Lietuvos prietelis

(LKFSB). Prof. Graham, kurs skaito lekcijas Los Angeles universitete, pasižymi savo prielankumu Lietuvai. Jisai jau išleido keletą knygelių ir paskelbė keletą straipsnių, kuriuose jisai palankiai užstoja Lietuvos reikalus. Jisai pažįsta mūsų šalį, yra net lankęsis Lietuvoje.

Kam Reikalingi PINIGAI, -

DUODAM ANT MORGICIU UZ

4 1/2%

BE JOKIO VARGO

Mokam 3% už padėtus pinigus. TURTAS VIRS \$6,000,000.00 Atsargos Fondas virs \$700,000 Chartered and supervised by U. S. Government. Member of Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Manager

4192 Archer Ave. Tel. VIRGINIA 1141

Didelė Krautuvė

RAKANDŲ, RADIO, JEWELRY

Viskas po vienu stogu

JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED

3241 S. Halsted St.

Tel. CALUMET 7237

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI: WCFB, 1000 k. netolies vak. 9 val. WHPF 1450 k. ketvergalis 7 v.v.

FAMOUS CLOSE SHAVES By Barber Sol

Advertisement for Barber Sol featuring illustrations of a pilot, Adolf Hitler, and George Mardikian, with text promoting close shaves and a 'Save Bonds - Don't Waste' slogan.

FACTS YOU NEVER KNEW!!!

A collection of humorous illustrations and text facts, including 'BEER DUELS' and 'AT BOURGES, IN SOUTH FRANCE, IT USED TO BE THE CUSTOM FOR THE BRIDE COMING OUT OF CHURCH TO EMBRACE EVERY PERSON SHE MET IN THE STREET SO THAT THEY COULD SHARE IN HER GOOD FORTUNE!'.

CHICAGOJE IR APYLINKESE

Kai 200 vyrų širdys kilo aukštyn

Cicero. — Sausio 3 d. Sv. Vardo draugijai buvo iškilminga, nes tai mėnesinė bendroji šv. Komunija "in corpore". Šioj dvasinėj puotoj dalyvavo per du šimtai narių. Mišias šv. 7:30 val. laikė kun. Grinius, o pamokslą pasakė dvasios vadis kun. E. Abromavičius. Po visam klebonas nariams suteikė visuotinus atlaidus ir padėkovo už skaitlingą dalyvavimą dvasinėj puotoj.

Po Mišių šv. visi nariai susirinko salėn bendriems pusryčiams, į kuriuos atsilankė ir dvasios vadis ir klebonas. Pastarasis pasakė pamokslą kalbą, ragindamas narius laikytis vienybės ir visuomet skaitlingai dalyvauti dvasinėse puotose.

Dvasios vadui padėkojus klebonui už kalbą, prasidėjo susirinkimas, kurį atidarė ir vedė dvasios vadis, nes pirm. ir vice pirm., taipgi finansų sekr., gal, dėl svarbių priežasčių, negalėjo dalyvauti.

Pirmiausiai išklauyta šv. laišką vargšo J. Lapinsko, kuris prašė draugijos su-

šelpiti jį. Nutarta padaryti laisvą rinkliavą ir tuo būdu nariai sumetė \$8.25. Pinigus įteikė dvasios vadis.

Kitas laiškas buvo nuo kun. Petro Leketo, kuris kviečia draugiją dalyvauti jo primicijose sausio 31 dieną, Sv. Antano bažnyčioje. Laišką priimtas ir primicijantui paskirta dovanų \$5.

Trečias laiškas buvo Tėvų Marijonų Bendradarbių centro, kuris kvietė draugiją į metinį tos draugijos seimą, įvykstantį vasario 7 d., Aušros Vartų parapijos salėj. Laišką priimtas, išrinkti atstovai: A. Valančius, A. Stulginskas ir A. Zakaras ir paskirta aukų \$3.00.

Nutarta suruošti vakarą. Darbas pavestas valdybai.

Į naują valdybą išrinkta šie nariai: pirm. Tom Stun, vice pirm. A. Zakaras, sekr. J. Vilkas, sekr. pagalb. R. Bačkauskas, finan. sekr. J. Mazninskas, trustisais W. Luksta ir F. Zakarauskas, maršalka ir korespondentas A. Valančius, anglų kalba laikraščiams korespondentai W. Luksta ir W. Brazauskas, išdininkas E. Misius. Dvasios vadu klebono paskirtas kun. E. Abromavičius. Baigus susirinkimo reikalus, dvasios vadis pranešė,

SPAUDOS KONFERENCIJOJE

Clare Boothe Luce, kongreso atstovė Washington, naujai išrinkta į kongresą, fotografuojama spaudos konferencijoje.

kad ši diena yra Jėzaus Vardo diena ir pakvietė visus narius dalyvauti Sv. Valandoj popiet 3 valandą.

Sv. Valanda buvo tikrai įspūdinga. Sv. Vardo choras sutartinai pirmiausiai pagiedojė "O Bone Jesu". Po "O Salutaris", kurį giedojė visi nariai, svečias kun. Martin Howard, ST.L., pasakė pamokslą. Paskui buvo lietuvių kalba pasiaukojimas Sv. Jėzaus Širdžiai, giesmė Sv. Jėzaus Širdžiai, litanija Sv. Vardo, choro "Panis Angelicus", priesaika Sv. Var-

dui, choro "Silent Night", "Tantum Ergo", palaiminimas, "Holy God we praise Thy Name", kurį giedojė visi nariai, ir iškilmingai "Jubilato Deo" choras baigė Sv. Valandą. Koresp.

Vargšo padėka

Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga dovanėlėmis ir aukomis buvau sušelptas šių draugijų ir pavienių asmenų: Sv. Vardo draugija aukojo \$8.25. Lietuvių Kareivių draugija — \$5.00. Lietuvių Raudonos Rožės Klūbas — \$5.00. Lietuvių Šakių Apskričio Klūbas — \$5.00.

Sv. Antano parapijos klebonas kun. Ig. Albavičius kun. Ed. Abromavičius, parapijos komitetas, dr. P. Atkočiūnas, laid. dir. A. B. Petkus, A. Slakis, A. Petkus, K. Liaudanskis, Mensis, Genis, D. Bakutis, F. Vitkus, Tauroza, Dambrauskas, Al. Rakaškus, J. Lukus, J. Kasulaitis, Taruliai, Černevičia, Maksvytienė, M. Jokubauskas, Grobštienė, Bladikienė, Kelpšienė, Šukienė, Bartašienė, Daunienė, Karbetienė, Rimkienė, Mitkienė, Batuškis, K. Nazninskių šeima ir kiti, kurių pavardžių nesužinojau.

Iš Waukegan, Ill., Z. Zekienė.

Iš Chicago Shaitanis, W. Tabutis ir Mrs. P. Iš Geneva, Ill. Zarankai, Petnūnai, Linkai, J. Bilza, J. Aidrigas. L. R. K. Labdarių 3 kuopa — \$2.00. Ir kiti smulkiais aukojais. Sv. Kazimiero vienuolyno sesutės aukojė maldų knygele.

Negalėdamas visiems atidėkot, kol gyvas būsiu, melsiu visiems sveikatos ir gausių Dievo malonių. Tuo prašau ir kitų brangių brolių ir sesučių lietuvių pagilbos pasigydytum.

J. Lapinskas, 1414 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Susirinkimai Metinis parapijos susirinkimas

Cicero. — Sv. Antano parapijos metinis susirinkimas bus sausio 10 d., 1:30 popiet parapijos svetainėj. Susirinkime klebonas žadą daug svarbių dalykų pranešti. Ypatingu pranešimu bus nušviesta, kas pernai nuveikta ir kas dar reikia nuveikti. Visi parapijoniai turi susidomėti ir skaitlingai dalyvauti metiniam susirinkime. A. Valančius

Town of Lake. — Kareivių Motinų Klūbo susirinkimas bus sekmadienį, sausio 10 d., 1 val. popiet, parapijos salėj. Visos narės prašomos susirinkti, nes reikės pasikalbėti svarbiu reikalu, kuris liečia mūsų sūnus, tarnaujančius kariuomenėj. Valdyba

Town of Lake. — Sv. Pranciškaus Tretininkų 3 ordino svarbus susirinkimas įvyks sausio 8 d. 7 val. vak. parapijos svetainėj. Visos narės ir nariai malonėkite susirinkti. Po Tretininkų susirinkimo įvyks Apaštalytės Brolijos susirinkimas. Valdyba

Acid Indigestion
Relieved in 5 minutes or double your money back
When excess stomach acid causes painful, softening gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—medicines like those in Bell's Tablets. No laxative. Bell's Tablets bring comfort in a 15 to 20 minute period. No return of bottle to us. 25¢ at all drugstores.

RED-ITCHY-SCALY ECZEMA
Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!
First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching, soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 85¢. **ZEMO**

STOP Scratching It May Cause Infection
For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other itching conditions, use pure, cooling, medicated liquid **D. D. D. PRESCRIPTION**. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35¢ trial bottle given if not money back. Don't suffer. Ask your druggist today for **D. D. D. PRESCRIPTION**.

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA
N. KANTER, Sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

SKELBKITES "DRAUGE"

PASKOLOS DAROMOS
ANT PIRMŲ MORGICIŲ
GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKEJIMAIŠ

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Association OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas: Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangels — and Stoves.
Nationally advertised items.
ALEX ALESAUSKAS and SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 South Western Avenue, Chicago
Telefonas — REPUBLIC 6051

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms
SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS
PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMEGŲ — SIŪTŲ IR KALNIŲ
Jaunavedėms Šyrai ir Suknelės Mūsų Specialybė
Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukas papuoštata arba cloth kotas parsiduoda nuostabiomis kainomis.
ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIENI
PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th St. Yards 2588
Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

NEZIURINT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE — AR VAZINĖJAN LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR APYLINKES LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:
MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ
Vienintelis ir smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje
— VIENUOLIKTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v. Phone: GROvehill 2212
WHFC-1450 kil.

"DRAUGO" METINIAME KONCERTE

- Bus perstatoma -

OPERETĖ

"Lietuvaite"

Rezervuokite Vasario 21 d., 1943 metais "DRAUGO" OPERETĖI ir susipažinkite su — "LIETUVAITE"!

- "LIETUVAITĖS" MUZIKĄ PARASĖ ..... ZILEVICIŪS
  - ZODŽIUS PARASĖ ..... STEPONAVICIUS
  - VEIKALO VADEJAS ..... PROF. A. POCIUS
  - VEIKALO REZISIERIUS ..... IGNAS SAKALAS
  - ŠOKIŲ VEDEJA ..... L. PILIPONYTĖ-ZAIKIENĖ
  - "ELENUTĖS" ROLĖ LOŠIA IR DAINUOJA .. ONA PIEZIENĖ
  - "IGNO" ROLĖ LOŠIA IR DAINUOJA .... ANT. KAMINSKAS
  - Chorines dalls atliks ..... Chic. Vargonininkų Sąj. Choras
- Bus puiki muzika šokiams. Dalyvauts žymūs artistai ir dainininkai

Rezervuokite Vasario (Feb.) 21 d., 1943 metais "DRAUGO" OPERETĖI ir susipažinkite su gražiąja "LIETUVAITE".

Sokol Salėje

Sekmad., Vasario (Feb.) 21 d., 1943

2345 So. Kedzie Ave.

Chicago, Illinois

LOST

Lost—a cough due to a cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Keep a box handy these days! Two kinds, both good, both effective, both delicious—Black or Menthol. And still only 5¢.

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS
Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:
GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuotai, tonas už tiktai \$8.65
GENUINE POCAHONTAS, Pečiama dydžio — Tikras Bergenais, \$9.20
BLACK BAND LUMP anglis, labai geri kepinimui pečiuose ir namų šildytuvams. \$10.50
Šiame kainos perkant 4 tonas ar daugiau 5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

CHICAGIETIS LIETUVIS SAUGO BOSTON MIESTĄ

Petras Girdzius, U. S. C. G.

2nd class seaman Petras Girdzius, gimė 1919 m., lapkričio 13 dieną, Chicagoje, Ill., Dievo Apvaizdos parapijoje. Petras pradinį mokslą ėjo Šv. Panelės Nekalto Prasiidėjimo parapijos mokykloje, baigė Shields viešą mokyklą. Petras Girdzius baigė Kelly high school, ketu-

rių metų technikos kursą. Kurį laiką Petras dirbo International Paper Company ir Continental Can Company.

Petras Girdzius, 1942 m. rugpjūčio mėnesį, savanoriu įstojo į United States Coast Guard (Pakraščių sargybą). Rugpjūčio 11 dieną buvo išsiųstas į Coast Guard mokykloje punkto Baltimore, Maryland. Iš ten buvo paskirtas prie uosto sargybos, Atlanto pakrantėje, prie Bostono miesto. Petro adresas šis: Harbor Patrol Base, Lewis Wharf, Boston, Mass.

Petras Girdzius yra nevedęs. Jo tėvai, Petras ir Ona Girdžiai, gyvena Brighton Park kolonijoje, Chicagoje.

BOWLING ALLEY UGNIS 6 UZMUSE

„Draugas“ Acme telefono.

Ugnegesiai kovoja su ugnimi Beverly Recreation Parlor, Chicago, kur šeši žmonės žuvo ir 33 buvo sužeisti, kada ugnis nušlavė vieno aukšto plytų namą. Gaisras kilo iš elektros vielos; žiežirba nukrito ant neseniai išteptų grindų ir įvyko eksplozija.

CHICAGIEČIAI SKERSAI JŪRĄ

Nuotykiai keliant į karo lauką. Laive leidžiamas laikraštukas.

Pereitą kartą rašėm kaip buvo leidžiamas laikraštis, laivas išplaukė iš uosto, kur kurio vardas „Wiper“ (Vatai Atlantike. Ši kartą apie kurias kelionės smulkmenas.

Idomūs pašnekėsiai

S. S. Troopship yra poras šimtų chicagiečių karių.

Laivas jūrose. Kariai dalinasi įspūdžiais, pasakoja įvairius nuotykius.

Čia pat laive susitinka du kariai chicagiečiai, buvę pašto tarnautojai. Tai Chicago pašto sekretorius ir laišku išnešiotojas. Buvęs laišku išnešiotojas buvusiam pašto sekretoriui į namus pristatydavo laiškus.

Geras maistas

Skambutis valgiui. Kareivių pirmoji grupė išsirikuoja ir eina į valgomąjį, jie valgo pirmą klasių valgymą, o oficieriai antroje klasių. Amerikiečio kareivio maistas geriausias, nėra to, ko jie negautų.

Transporto viršininkas rūpinasi, kad kareiviai būtų visais atžvilgiais saugūs. Yra duodami kareiviams nurodymai. Ypač įsakoma nesėsti ant life preserver (gelbėjimosi įrankių), kad nesugadinti kapok cells. Sugadinti kapok cells iš gelbėjimosi įrankių tiks tik dvi plytos ant pečių.

Kareivių laikraštis

Laivui keliant jūromis

Armijoje negalima knarkti

Iš Fresno, Calif., gauta tokia žinia. Pvt. Leonard, Williams, 44 m., po 28 dienų knarkimo buvo paleistas iš armijos.

Kada Williams atvyko į armijos stovyklą, jis buvo kas tris dienas keičiamas kitur miegoti ir dėlto, kad jis knarkė. Jo knarkimas buvo tiriama gydytoju.

Williams buvo apgyvendintas nuošalioj vietoje. Kaip tik netoli ten gyveno vienas armijos majoras ir jis negalėjo užmigti. Po to majoras liepė Williams atleisti iš armijos dėl choniškos astmos.

Pamiršo pavojų

Transportinis laivas skrodžia jūros bangas. Kareiviai apie „submarinų pavojų“ pamiršo. Nuotaika geriausia. Girdisi dainų aidai. Kai laivas šiek tiek greičiau ima plaukti, tai žaidimų kauliukai plačiau pabyra ir tada pasigirsta ginčai tarp kauliukų lošėjų.

Chicagiečiai ir kiti vyksta skersai jūromis kovoti už Ameriką, jos laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą.

Aukok

Paaukok savo kraują, per A. R. Kryžių, karo reikalingus.

Ugnies liepsnos troko vairuotoja išmetė pro langą; liko nesužeistas

Ugnis po trijų eksplozijų, pereitą trečią dieną, sunaikino the Heil kompanijos repairing ir storage fabriką, 2958 Cottage Grove ave., Chicagoje. 7 sužeisti, iš jų penki pavojingai. Gaisras \$75,000 nuostolių sukėlė.

Manoma, kad eksplozija kilo iš gazolino tanko.

Gaisras smarkiai išsiplėtė, liepsnos išsoko 50 pėdų į orą. Apylinkė buvo dūmose paskendus.

Laimingas vyras

Marvin Fritcher, 25 m., Hammond, troko vairuotojas, pasakoja kaip jis buvo išmestas pro langą, kai fabrike kilo gaisras.

Banditas pagrobė \$600, liko \$2,700 kitame seife

Pereitą trečią dieną Chicagoje; The Division Oakley Currency Exchange, 2300 Division str., įsibrovė banditas su ginklu ir pagrobė iš seifo šešis šimtus dolerių. Kitame seife \$2,700 liko nepaliesta. Banditas ginklu privertė Mrs. Bessie Brennecke, 22 m., 1630 North Keystone ave., atidaryti seifą.

Mrs. Brennecke policijai pasakė, kad duris buvo užrakintos kada banditas pasibėgė į lagną ir parodė pro langą čekį, duodamas suprasti, kad jis nori čekį iškeisti. Tada Mrs. Brennecke apsaugai pasikvietė Louis Addison, 3218 Division str., jis buvo netoli gazolino stotyje.

Banditas įsibrovė su ginklu, Mrs. Brennecke ir Addison įvarė į kasos kambarėlį ir privertė atidaryti seifą, — pasakė Mrs. Brennecke. Banditas pabėgo su savo sėbru, kuris laukė automobiliuje.

Devyni chicagiečiai Filipinuose pateko į japonų nelaisvę

Pranešama, kad iš 18 Illinois Valstybės vyrų, devyni chicagiečiai yra patekę Filipinuose į japonų nelaisvę. Yra išvardyta 336 amerikiečių kareivių vardai, kurie pateko į nelaisvę.

2nd Lieut. Jonas Petraitis, 26 m. amž., gyvenęs adr. 2040 W. 22nd Pl., vakar buvo išimtas iš bomberio, kuris su visa įgula buvo nukritęs į Cross ežerą, netoli Shreveport, Pa. Kūnas bus parvežtas Chicago ir laidojamas Lachavičiaus ir sūny. Velionis priklausė prie Aušros Vartų par. choro ir 1940 m. laimėjo L. V. Chic. Apsk. lioterijoj automobilių.

Kneizių, žinomų Town of Lake veikėjų, namuose įsibrovė vagis padarė nemažai nuostolių. Išnešta įvairių brangių daiktų ir pinigų, kiek jų rado.

Josephine Montvil, Mary Sweetack ir Anna Giniat, pagamino visus valgius, kuriuos nuvežė į Oak Forest riuos Šv. Teresės draugija, Brighton Pk., nuvežė į Oak Forest lietuviams seneliams.

Povilas Jocis, Aušros Vartų parapijos choro narys, pašauktas į kariuomenę. Klebono kun. J. Dambrausko, MIC., iniciatyva sodaliečių klūbe jam buvo išleistuvės, kuriose dalyvavo veiki visi choro nariai.

Iš Cicero, kaip skelbia Šv. Vardo draugijos biuletenis, iki šiol U. S. kariuomenė įvairiose tarnybose randaši 160 lietuvių.

B. Venčytė, 4413 So. Fairfield Ave., Ateitininkų draugovės žymi narė, sausio 4 d. minėjo gimtadienį ir ta proga nuo giminių ir draugių susilaukė daug sveikinimų ir dovanų.

Bruno Zaleckis, 4503 S. Hermitage Ave., tarnaujas kariuomenėje, šiomis dienomis parvykęs atostogų namus rado nelinksmus, nes tėvas serga ir guli ligoninėje.

Victor Agurkis, iš So. Boston, Mass., praneša gausų žinių iš Lietuvos, kad į Sibirą iėgabenti 10806 Šilūnas Kazys, ūkininkas, 65 m. amž., gyvenęs Silingiškiuose, Panemunėje, jo žmona Adelė, 50 m. amž., ir dukterė Bronė, gydytoja, 25 m.

Ed. ir Veronika Drongai, gyvenantieji Town of Lake, savo pirmgimį sūnų Šv. Kryžiaus bažnyčioje pakrikštijo vardu Edward J. Doleikienė, Drongienės motina, džiaugiasi, kad daugėja jos anūkų skaičius.

Sylvia Laurinaitis, veikli Aušros Vartų parapijos choristė ir sodalietė, užvakar džiaugėsi dideliu būriu draugių ir draugų, kurie susirinko pasveikinti ją gimtadienio proga.

Stela Vaičkienė, žymi Town of Lake biznierka ir draugijų narė-veikėja, 4624 So. Paulina St., šandie turės šaunią pramogą jos vien turtės dukterės Stelos gimtadienio proga. Dukterė gaus brangių dovanų, kurių tarpe nuo motinos bus ir dieneraitis „Draugas“.

Kaip buvo nubausti jaunuoliai, kurie šposaudami patraukė ugnies dėžutę

Du jaunuoliai, žymių No. Shore šeimų sūnūs, pereitą trečią dieną, buvo teisėjo J. M. Corcoran, Evanston teisme nubausti tuo, kad tiems dviem jaunuoliams buvo įsakyta išmukti atmintinai iš Juliaus Caesar knygos lotyniškai 250 eilučių ir parašyti tūkstantį žodžių: "How silly it is to turn in a false alarm" (Kaip kvaila sukurti neteisingą ugnies alarmą).

Kas jie tokie

Tie jaunuoliai yra: Albert G. Talbot, Jr., 17 m., 32 Woodley rd., Winnetka, Campion Academy vyresnio kurso, Prairie du Chien, Wis., kurio tėvas yra įrašytas į knygą: "Who's Who in America", jis yra aliejaus pardavėjas; ir Lanning Mac Farland, Jr., 18 metų, vyresnio kurso Pomfret mokykloje, Pomfret, Conn., kurio tėvas yra of the Northern Trust Co. vice-president, kurio vardas irgi yra knygoje: Who's Who.

Areštuoti po juokavimo

Minimi du jaunuoliai buvo areštuoti anksti pereitą trečią dieną, jie areštuoti po to, kai patraukė ugnies alarmo dėžutę prie Pioneer rd.

Lincoln str., Evanston. Alarimas iššaukė keturias gaisro mašinas Evanston'e ir gaisrininkai skubėjo į vietą. Vienas keleivis nupasakojo kaip atrodė jaunuoliai, kurie sukėlė juokaudami alarmą. Vėliau Evanstone policija du "štukorius" jaunuolius sučiupo, jie pasakė, kad gaisro alarmą sukėlė dėl juoko.

Teisėjas jaunuolius pabarė, liepė išmukti lotyniškai eiles ir parašyti žodžius

Teisėjas Corcoran abu jaunuolius pabarė už neleistinus šposus ir pasakė, kad tuo dvidešimties gaisrininkų gyvybės buvo statomos į pavojų ir kitos sekcijos reikėjo apsaugoti nuo gaisro.

"Jei aš jus nubaūsiu, tai tėvai bausmę užmoks, o jūs liksite nebausti, — pasakė teisėjas Corcoran. Teisėjas Corcoran dviem jaunuoliams liepė išmukti lotyniškai eiles ir parašyti nurodytą išreiškimą. Jaunuoliams duota laiko tai padaryti iki birželio 9 dienos, 1943 metų.

Pirk

Pirk karo bonus ir stamapas.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
 ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOMAINCIO RATOMS.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
 TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
 — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
 TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

V A L G Y K I T E
PIETŲ LAIKO 8j Vakara... CHILETTI'S RESTARANE... ir Gerėkitės West Sidės Skaniausiu Valgiu.
UZKANDIS 10:30 iki 3 PAMĖGINKITE MUSŲ SKANŲ VYNU IR KITU GĖRYMŲ PUOSNIAME COCKTAIL LOUNGE
 —Spagetti ir Ravioli Mūsų Specialybė—
 Kada jūsų sūnus, vyras, brolis ar mylimasis parvyksta namo trumpam laikui iš kariuomenės... atsiveskite jį į pulkų CHILETTI'S RESTARANĄ dėl geriausių valgių ir gėrymų... nes čia atdara visose valandose.
Chiletti's Restaurant
 2435 S. WESTERN AVE. HAYmarket 9732
 G. PAGNI and BILL TURILLI, Prop.